

PROTOKÓŁ NR VI/LII/22
z LII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VI KADENCJI

(19.12.2022 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

[przed rozpoczęciem sesji:

- uczczono pamięć 9 górników zamordowanych w czasie pacyfikacji Kopalni „Wujek”,
- harcerze Śląskiej Chorągwi ZHP, na czele z druhem komendantem, harcmistrzem Marcinem Różyckim złożyli zebrany życzenia z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, przekazali *Betlejemskie Światło Pokoju*, następnie wspólnie odśpiewano kolędę,
- Pan Dominik Ociepa, Wiceprzewodniczący Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego złożył zebrany życzenia świąteczno-noworoczne,
- ponadto, podana została informacja o przetwarzaniu danych osobowych oraz udostępnieniu zarejestrowanego materiału z sesji na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, następnie sprawdzona została obecność radnych za pomocą programu *e-sesja*]
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę Państwa ! Na podstawie danych z systemu stwierdzam, iż w obradach uczestniczy 42 radnych, a zatem obrady są prawomocne i w związku z tym otwieram LII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI kadencji ! [godz. 11⁰⁵] Serdecznie witam wszystkich uczestników naszej sesji, witam posłów w osobach: Panią Poseł Ewę Kołodziej, witam Panią Poseł Wandę Nowicką, witam Pana Posła Wojciecha Saługę, oraz Pana Posła Przemysława Koperskiego. Bardzo proszę, przywitajmy brawami naszych posłów ... Witam Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Panem Marszałkiem Jakubem Chełstowskim. Witamy ... witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolorz-Krzysz, witam Pana Dariusza Ptasia, Sekretarza Województwa. Witam Szanownych Państwa Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego ! Witam zgromadzonych wszystkich gości, również Państwa, którzy oglądają nas poprzez transmisję. Witam jeszcze raz wszystkich bardzo serdecznie ! Proszę Państwa ! Przechodzimy do kwestii porządku dzisiejszych obrad...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Podjęcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (druk VI/595):

- przedstawienie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej przez Pana Jakuba Chełstowskiego, Marszałka Województwa Śląskiego,
 - przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów,
 - dyskusja,
 - podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035.
4. Podjęcie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok (druk VI/596):
 - przedstawienie projektu budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej przez Pana Jakuba Chełstowskiego, Marszałka Województwa Śląskiego,
 - przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów,
 - dyskusja,
 - głosowanie poprawek do projektu uchwały budżetowej,
 - podjęcie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok.
 5. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają w budżecie własnym Województwa Śląskiego z upływem roku budżetowego 2022 oraz określenia ostatecznego terminu ich realizacji w 2023 roku (**druk VI/615**).
 6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022-2030 (**druk VI/618**).
 7. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2022 rok (**druk VI/617**).
 8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2022 rok (**druk VI/616**).
 9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia „Kryteriów podziału kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań” (**druk VI/614**).
 10. Podjęcie uchwały w sprawie zwrotów kosztów podróży służbowych radnych Sejmiku Województwa Śląskiego (**druk VI/621**).
 11. Podjęcie uchwały w sprawie powołania doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu (**druk VI/622**).
 12. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany nazwy SPZOZ „Repty” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka (**druk VI/619**).
 13. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Śląskiego (**druk VI/620**).
 14. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
 15. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
 16. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – Zarząd przesłał projekt uchwały, który mówi nam o ogłoszeniu roku 2023 *Rokiem Nauki w Województwie Śląskim*. Nie wiem czy Marszałek zechce skomentować tę kwestię, ale chyba nie wymaga ona tutaj komentarza ? Proszę Państwa ! Może tylko przypomnę, że w 2024 roku Katowice zostały już wyznaczone *Europejską Stolicą Nauki*, więc myślę, że to przygotowanie w związku właśnie z objęciem tej zaszczytnej funkcji przez Miasto Katowice to właśnie rok 2023 i nazwanie go *Rokiem Nauki* jest jak najbardziej i właściwe, i pożądane. Proszę Państwa ! Kolejny punkt dodatkowy to z kolei złożony punkt przez radnych Koalicji Obywatelskiej, ogłoszenie w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem Prof. Józefa Buzka*, jako też ukłon naszemu premierowi, wieloletniemu europarlamentarzyście ... przepraszam, przepraszam ... przepraszam bardzo ! Tak, tak, tu chodzi o coś innego, kompletnie się pospieszyłem. Proszę Państwa ! Są te dwa punkty do rozszerzenia porządku obrad ... Pan Molin, tak ? Bardzo proszę, będzie tutaj ... Bardzo proszę Pana Andrzeja Molina o zabranie głosu !
- **radny Andrzej Molin** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Bardzo proszę o wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały o ustanowieniu roku 2023 *Rokiem prof. Józefa Buzka*. W minionych trzech latach dużo czasu poświęciliśmy historii, bo obchodziliśmy bardzo uroczyście rocznicę Powstań Śląskich, czyli historię Śląska z okresu powstawania Rzeczypospolitej. I tak myślę, że bardzo dobrym pomysłem będzie i naszym zadaniem, celem przybliżenie dalszej części historii właśnie z tego okresu, z bardziej południowej części Śląska, Śląska Cieszyńskiego, gdzie właśnie prof. Józef Buzek był bardzo znaczącą postacią, która budziła tą polską tożsamość narodową, później bardzo dużo uczyniła w pierwszych latach Rzeczypospolitej i w Sejmie, czyli dla zorganizowania Państwa Polskiego, a również bardzo znaczącą rolę odegrał tutaj w Sejmie Śląskim, pisząc dokumenty podstawowe. Ja później jeszcze w odpowiednim punkcie, jeżeli Państwo przychylicie się do tego wniosku, przybliżę tę postać, bardzo bogatą, o bardzo dużym znaczeniu dla naszej historii, a niestety trochę zapomnianą. Dziękuję bardzo !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Panu Radnemu ! Zgłasza się do zabrania głosu Pan Zbigniew Przedpełski, bardzo proszę !
- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Jak słusznie zauważył Pan Przewodniczący, profesorów w województwie śląskich, wybitnych, było wielu, nawet o nazwisku Buzek, bo ja jak zrozumiałem ten wniosek, chodzi o prof. Józefa Buzka, a nie Jerzego Buzka, ale to nawet samo się

nasuwa, że przeciętny obywatel będzie wiedział o kogo chodzi ? Szanowni Państwo ! Ja apeluję już o zachowanie jakiegoś rozsądku. Naprawdę, jeżeli każdemu wybitnemu profesorowi zasłużonemu w historii naszego województwa będziemy dedykować rok, to naprawdę nam tych lat nie starczy. Natomiast z całym szacunkiem, rzeczywiście w dzisiejszych realiach, jeśli chodzi o tą inicjatywę *Roku Nauki*, to myślę, że ona ma pełne nasze poparcie, a przynajmniej moje. Ja osobiście mając do wyboru czy stanowić ten rok *Rokiem Nauki* czy rokiem jakiegoś jednego, choćby najbardziej wybitnego profesora, ja nie mam wątpliwości i bardzo proszę o poparcie takiego stanowiska, żebyśmy wprowadzili tylko ten punkt dotyczący *Roku Nauki*.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy jeszcze w sprawie porządku obrad ktoś z Państwa chciałby zabrać głos ? Pan Mirosław Mazur, bardzo proszę !
- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! My nie widzimy w tym żadnego problemu żeby rok przyszedł był i pod patronatem nauki, i pod patronatem też znamienitego prof. Józefa Buzka. To się w żaden sposób nie kłóci i nie chciałbym żeby próbował Pan tu zasugerować, nie chciałbym, żebyśmy byli zrozumiani, że jest to wniosek alternatywny, bo to nie jest wniosek alternatywny. Rok 2023 jest na tyle pojemny, że przyjmie jedną propozycję i drugą. Dziękuję !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, Pani Jadwiga Baczyńska zgłasza się do zabrania głosu !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Szanowni Goście ! Jak wybrzmiało to już na początku tej dyskusji, ja proponuję żeby odłożyć do następnej sesji te dwa wnioski, ponieważ Państwo składający sami nie są przekonani do tego o jaką osobę chodzi. Nazwisko jest na tyle kontrowersyjne, a sprawa na tyle ważna, że powinniśmy dokładnie wiedzieć jaki wniosek głosujemy, o którą osobę chodzi, dlatego ... a nauka jest zawsze ważna, więc wniosek jest tak słabo uzasadniony, że proponuję naprawdę połączyć te dwa wnioski i może na następnej sesji zagłosować. Dziękuję bardzo !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Nie ma więcej głosów co do porządku obrad. Bardzo proszę, teraz głosujemy wprowadzenie do porządku obrad w punkcie 14: podjęcie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem Nauki w Województwie Śląskim* – będzie to druk VI/623. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem Nauki w Województwie Śląskim* (druk VI/623):

za	41
przeciw	1
wstrzym.	0

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – przechodzimy do kolejnej uchwały wprowadzenie do porządku obrad podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem prof. Józefa Buzka*. Jeszcze raz przepraszam za pomyłkę. Bardzo proszę uruchomić głosowanie...

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem prof. Józefa Buzka* (druk VI/624):

za	23
przeciw	16
wstrzym.	3

Przyjęty porządek obrad:

- 1. Otwarcie sesji Sejmiku.*
- 2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*
- 3. Podjęcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (druk VI/595):*
 - przedstawienie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej przez Pana Jakuba Chelstowskiego, Marszałka Województwa Śląskiego,*
 - przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów,*
 - dyskusja,*
 - podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035.*
- 4. Podjęcie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok (druk VI/596):*
 - przedstawienie projektu budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej przez Pana Jakuba Chelstowskiego, Marszałka Województwa Śląskiego,*
 - przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów,*
 - dyskusja,*

- głosowanie poprawek do projektu uchwały budżetowej,
- podjęcie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok.
- 5. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają w budżecie własnym Województwa Śląskiego z upływem roku budżetowego 2022 oraz określenia ostatecznego terminu ich realizacji w 2023 roku (**druk VI/615**).
- 6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022-2030 (**druk VI/618**).
- 7. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego na 2022 rok (**druk VI/617**).
- 8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2022 rok (**druk VI/616**).
- 9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia „Kryteriów podziału kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań” (**druk VI/614**).
- 10. Podjęcie uchwały w sprawie zwrotów kosztów podróży służbowych radnych Sejmiku Województwa Śląskiego (**druk VI/621**).
- 11. Podjęcie uchwały w sprawie powołania doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu (**druk VI/622**).
- 12. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany nazwy SPZOZ „Repty” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka (**druk VI/619**).
- 13. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Śląskiego (**druk VI/620**).
- 14. Podjęcie uchwały w sprawie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 Rokiem Nauki w Województwie Śląskim (**druk VI/623**).
- 15. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie ogłoszenia roku 2023 Rokiem prof. Józefa Buzka (**druk VI/624**).
- 16. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
- 17. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
- 18. Zamknięcie sesji Sejmiku.

3. Podjęcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (druk VI/595):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o zabranie głosu Pana Marszałka !
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! ... Najpierw WPF, poproszę o wyświetlenie prezentacji ... Tak,

jeszcze nie, jeszcze chwila ... Mamy ? ... Dobrze, mam nadzieję, że problem techniczny za chwilę rozwiążemy, bo są też tam tabele, które chcielibyśmy pokazać, zasadniczo informujące o tym jak WPF wygląda na tle innych Województw, czy też innych wydatków. Zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy o finansach publicznych Wieloletnia Prognoza Finansowa musi obejmować rok budżetowy oraz co najmniej 3 kolejne lata, jednak czas ten nie może być krótszy niż okres na jaki zaciągnięto długoletnie zobowiązania lub planuje się takowe zaciągnąć. Przedstawiony plan ... przedstawiony Państwu projekt WPF-u na lata 2023-2035 oznacza, że jej okres obowiązywania proponujemy wydłużyć o 5 lat w stosunku do poprzedniej prognozy. Poproszę o pierwszą tabelę. Jak widać na tabeli dość jasno i czytelnie, Województwo Śląskie, Opolskie oraz Lubelskie ma najkrótsze prognozy, pozostałe 13 Województw przedstawia projekty Wieloletnich Prognoz Finansowych wykraczających poza rok 2031, jak widać na tabeli, najdłuższy WPF przewidują dwa województwa: Podkarpackie 2045 i Zachodniopomorskie 2045. Wydłużenie WPF-u o 5 lat nie wynika z konieczności zaciągnięcia nowego wysokiego długu, bowiem dobry poziom tzw. indywidualnego wskaźnika zadłużenia Województwa Śląskiego pozwala na spłatę kredytów bankowych do końca 2031 roku. Sporządzenie prognozy do 2035 roku podyktowane jest planowanym zaciągnięciem długoterminowych zobowiązań dotyczących realizacji przedsięwzięć wieloletnich z zakresu organizacji publicznych kolejowych przewozów pasażerskich i niezbędnego serwisowania taboru kolejowego. Wieloletnia Prognoza Finansowa sporządzana jest na podstawie dokumentów rządowych, Wieloletniego Planu Finansowego państwa na lata 2022-2025, wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych oraz metodologii opracowania prognoz samorządu, które te dokumenty przygotowało Ministerstwo Finansów ... Ja bym prosił tutaj służby może o zamknięcie wszystkich drzwi, bo tam na stronie westybulu chyba jakaś uroczystość jest i u góry, i na dole. Myślę, że to nam pomoże zdecydowanie spokojniej procedować... Wykorzystano także Strategię Rozwoju *Śląskie 2030+* oraz inne dokumenty planistyczne opracowane na potrzeby naszego województwa, zwłaszcza w zakresie planowania przedsięwzięć wieloletnich oraz prognoz w wysokości środków na końcowe lata objęte prognozą. Zgodnie z rozporządzeniem uchwała w sprawie prognozy składa się z trzech części stanowiących odpowiednie załączniki do projektu uchwały. Pierwsza to sama prognoza finansowa wraz z projekcją kwoty długu i indywidualnego wskaźnika zadłużenia. Drugi zawiera wykaz przedsięwzięć wieloletnich w odpowiednim podziale na zadania współfinansowane ze środków europejskich oraz finansowanie środkami własnymi, a w ich zakresie także na majątkowe i bieżące. Trzeci – to jest załącznik – to wyjaśnienie przyjętych wartości odnoszących się po kolei do poszczególnych punktów prognozy. Zarząd Województwa, do którego należy inicjatywa w zakresie sporządzenia i przedłożenia Sejmikowi do uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej, aby spełnić wszystkie wymogi ustawowe musiał zasadniczo oszacować dochody

i wydatki Województwa do 2035 roku, sporządzić prognozę długu dla Województwa do 2031 roku. Oczywiście najtrudniejszym problemem jest prognozowanie dochodów województwa w tak długiej perspektywie czasowej, zwłaszcza w dobie pandemii COVID-19 oraz konfliktu zbrojnego toczącego się za naszą wschodnią granicą, które mają oczywiście negatywny wpływ na finanse publiczne. Wzrost dochodów po 2023 roku oszacowano na podstawie wytycznych Ministerstwa Finansów o wskaźniki wynikające bezpośrednio z tego dokumentu. Kolejną trudnością było sporządzenie prognozy kwoty długu wraz z możliwością jej spłaty. W 2023 roku przewidujemy zaciągnięcie kredytów w kwocie blisko 130 mln zł. Środki te w całości planuje się przeznaczyć na inwestycję drogową, to jest na przebudowę drogi wojewódzkiej nr 925 od miasta Ruda Śląska do granic Rybnika. Proszę zauważyć, że na 2023 rok nie planujemy kredytu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowych Województwa Śląskiego. Ja wcześniej mówiłem, nowy kredyt będzie zaciągany z terminem spłaty do końca 2031. Daje to oczywiście, z jednej strony, oszczędność w wydatkach związanych z obsługą długu, a z drugiej strony zwalnia tzw. zdolność kredytową Województwa umożliwiającą absorpcję środków unijnych, tak z aktualnej, jak i przyszłej perspektywy finansowej. Prognozowany poziom zadłużenia poszczególnych Województw na dzień 31 grudnia 2023 – poproszę o kolejny slajd – możemy zobaczyć na wykresie kolejnym. Mamy 10 Województw, które prognozują wyższy poziom długu ... jakiś problem techniczny ... Mamy 10 Województw, które prognozują wyższy poziom długu na koniec 2023 roku w relacji do planu po zmianach na 2022 rok. Najbardziej zadłużonym Województwem będzie Województwo Mazowieckie z kwotą 1 mld 708 mln zł. Na drugim plasuje się Województwo Małopolskie ze wzrostem długu do poziomu 842 mln zł. Następne miejsce to nasze Województwo, ale z długiem już blisko o połowę niższym, 476 mln zł. Kolejne Województwo, jak widać, Zachodniopomorskie – 436, Lubelskie – 420, zwyczajowo Opolskie najniżej – 27 mln zł zadłużenia. W podsumowaniu można stwierdzić, że planowany dług naszego Województwa na 2023 rok nie przekroczy 17,3 % dochodów ogółem budżetu Województwa Śląskiego. Przypominam, że fakultatywny, ale nadal stosowany maksymalny wskaźnik długu wynosi 60 % dochodów całkowitych, a więc Województwo Śląskie pod tym względem jest bardzo bezpieczne. Poproszę o kolejny wykres – perspektywę przyrostu kwoty długu pomiędzy latami 2022 i 2023. Jak widać 10 Województw zakłada wzrost zadłużenia, w tym zakresie jesteśmy na szóstym miejscu z przyrostem długu o 46,5 mln zł, daleko za Województwem Mazowieckim, Małopolskim czy Lubuskim. Największy wzrost długu wykazuje Mazowsze, aż 851 mln zł i Małopolska – 280 mln zł. Znaczne obniżenie długu na moment sporządzenia swoich prognoz planuje Województwo Lubelskie o blisko 98 mln i Łódzkie o 75 mln. Jeszcze inaczej przedstawia się sytuacja Województwa Śląskiego po przeliczeniu wielkości długu na jednego mieszkańca – poproszę o kolejny wykres – tutaj dokonano podziału prognozowanej kwoty długu na dzień 31 grudnia 2023 przez liczbę mieszkańców

poszczególnych województw według danych GUS-u. Z tego zestawienia wynika, że największa kwota długu przypada na mieszkańca województwa lubuskiego 359 zł, mazowieckiego – 315, podlaskiego – 271, województwo śląskie to 106 zł na jednego mieszkańca, co klasyfikuje nas na jedenastym miejscu. Najmniej zadłużone Województwo Opolskie – 27 zł długu na jednego mieszkańca. Stan zadłużenia Województwa nie powoduje zagrożenia płynności finansowej w poszczególnych latach prognozy, bowiem wskaźnik rzeczywisty długu jest dużo niższy od dopuszczalnego. Należy również zaznaczyć i zauważyć, że przedstawiona Sejmikowi prezentacja została przygotowana przy założeniu pełnego zaciągnięcia kredytów, zarówno w 2022 roku, jak i zaplanowanych na 2023 rok. Szanowny Panie Przewodniczący ! Państwo Radni ! Omówienie założeń szacowanych kwot, a także przyjętych rozwiązań metodyki postępowania przy ustaleniu elementów prognozy, zawarte jest w objaśnieniach, które stanowią załącznik nr 3 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Projekt WPF-u Województwa Śląskiego wraz z prognozą długu spełnia wymogi ustawowe i umożliwia ocenę sytuacji ekonomicznej Województwa. Przeanalizowano czynniki, które mogą mieć wpływ zarówno na wysokość dochodów, jak i wydatków Województwa Śląskiego w latach 2023-2035. Dokonano również analizy ryzyka możliwych procesów ekonomicznych, jak i społecznych, które mogą wystąpić w przyszłości na tyle, na ile było to możliwe, bo trudno przewidywać zjawiska nagłe, które w ostatnich 3 latach nas zaskakiwały. Myślę, że nie ma co tutaj wymieniać tych wszystkich spraw, które działy się w tej kadencji. Ostrożnie szacowano dochody podatkowe z PIT i CIT na 2024 oraz następne lata, przyjmując jako punkt wyjścia dane Ministerstwa Finansów na przyszły rok oraz wytyczne przygotowane przez to Ministerstwo. Chciałbym w tym miejscu poinformować, że III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, uchwałą z 29 listopada 2022 roku, wydał pozytywną opinię o przedłożonym przez zarząd województwa projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2035, bez uwag i zastrzeżeń co do przyjętych założeń i objaśnień w imieniu Zarządu Województwa wnosząc więc o podjęcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2025. Myślę, że Panie Przewodniczący, bym przeszedł też płynnie do omówienia samego budżetu i byśmy te punkty omawiali wspólnie.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę Pana Marszałka również w tym punkcie o zabranie głosu.
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – to ja poproszę o drugą prezentację, Szanowni Państwo. Jeszcze chwilka ... Jest jakiś problem techniczny ? Patrzą się w kierunku *stacji nadawczo-odbiorczej MIR*, po lewej ... Też chcemy to Państwu zwizualizować jeżeli chodzi o wykresy, o porównania, o tabele.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – to jeżeli Pan Marszałek pozwoli, to ja tylko zapytam Przewodniczącego Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, Pana Kopla, o opinię na temat Wieloletniej Prognozy Finansowej. Panie Przewodniczący ! Opinia ? ... Tak, z miejsca, poproszę miejsca ... ja powtórzę do mikrofonu. Decyzja komisji jest pozytywna ... opinia w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego lata 2023-2035. Dziękuję bardzo !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – dobrze, Szanowni Państwo ! Jak ruszy system, to będzie wizualizacja tej prezentacji ... o, i mamy, cudownie. Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Przygotowany na 2023 rok projekt uchwały budżetowej przyjęty przez Zarząd Województwa na posiedzeniu w dniu 10 listopada 2022 roku spełnia wszystkie wymogi przepisów ustawy o finansach publicznych. Projekt budżetu jest zgodny z Wieloletnią Prognozą Finansową, oraz jest rozpatrywany po uprzednim przyjęciu tej prognozy. Budżet ten jest również zrównoważony wewnętrznie, nie wolno bowiem uchylać budżetu, w którym wydatki bieżące są większe od dochodów bieżących. Ewentualne braki dochodów bieżących mogą być pokryte tylko nadwyżką budżetową lub wolnymi środkami z lat poprzednich. Przedstawiony Państwu projekt uchwały budżetowej na 2023 rok został pozytywnie oceniony przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach. W projekcie uchwały budżetowej całkowite dochody województwa oszacowano na poziomie 2 mld 745 mln 287 tys. zł i jest to wzrost o prawie 30 % w stosunku do planu dochodów po zmianie na dzień 30 września br. Wydatki natomiast zaplanowano w wysokości 2 mld 925 mln 840 tys. zł, czyli o ponad 30 % więcej w relacji do obecnego roku. Przekazany Państwu projekt uchwały budżetowej jest zrównoważony przychodami w kwocie 264 mln 27 tys. zł, na które się składają: środki kredytowe w wysokości 129 mln 960 tys. zł, spłat rat udzielonych pożyczek 14 mln 136 tys. zł, oraz wynik finansowy budżetu za 2021 rok prawie 120 mln zł. Projekt budżetu obejmuje również rozchody, to jest spłatę rat wcześniej zaciągniętych kredytów w kwocie 83 mln 472 tys. zł, wliczając w to raty tegorocznych kredytów, o ile będą zaciągnięte. Jak już wspominałem, dochody na 2023 rok są większe o prawie 30 % – jest to efekt nowelizacji ustawy o dochodach JST ustawą *Polski Ład*. Celem zapewnienia płynności finansowej i pewnej stabilizacji finansowej będziemy otrzymywać co miesiąc 1/12 wyszacowanych przez Ministra Finansów kwoty z udziałów z PIT i CIT, które prognozuje wzrost wpływów w 2023 roku o prawie 40 %. Rozliczenie nadpłaty lub niedopłaty w 2023 nastąpi w 2024 roku i będzie podstawą szacowania kwot na rok 2025. Znacząco wzrasta, bo aż o 32 %, wartość subwencji ogólnej. Do zadań priorytetowych w nowym budżecie należą: opracowanie i wdrożenie programu polityki zdrowotnej, wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego *in vitro* na lata 2023-2026, uzupełnienie wyposażenia Planetarium Śląskiego w Chorzowie w ramach Śląskiego Parku Nauki, efektywne wdrażanie RPO 2014-2020, w tym realizacja

projektów własnych w zakresie dróg wojewódzkich, modernizacja Opery Śląskiej w Bytomiu, promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania, promowanie Stadionu Śląskiego poprzez organizację imprez sportowych i kulturalnych, a przede wszystkim memoriały: Janusza Kusocińskiego, Kamil Skolimowskiej, Drużynowych Mistrzostw Europy, kontynuacji realizacji projektu LIFE *Śląskie. Przywracamy błękit*, przebudowa kąpieliska *Fala*, budowa kolejnego odcinka *Elki*. Projekt budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok był omawiany przez radnych wszystkich komisji merytorycznych Sejmiku, których opinie i pytania były wnikliwie analizowane przez Zarząd Województwa. W dniu 30 listopada 2022 roku pozytywną opinię o projekcie budżetu wydała Komisja Budżetu, Skarbu i Finansów. Opinia ta nie zawierała żadnych wniosków formalno-finansowych do projektu budżetu. Szanowni Państwo Radni ! Szacowane dochody całkowite to 2 mld 745 mln zł – widać to na tym wykresie – przedstawiamy strukturę dochodów budżetu Województwa w latach 2018-2023. Widać tutaj dochody budżetu własnego Województwa w 2023 roku będą wyższe od planowanych w roku 2022 o około 570 mln zł. Dotacje na zadania zlecone ustawowo z zakresu administracji rządowej, to jest kolor żółty, w 2023 roku planuje się w wysokości ponad 103 mln zł, i jest to więcej tylko raptem o 670 tys. niż w roku bieżącym. Poproszę o kolejny wykres – tutaj mamy strukturę procentową dochodów budżetu. Od 2021 roku dochody budżetu własnego Województwa utrzymują się mniej więcej na tym samym poziomie. W roku 2023 spada udział dotacji na zadania zlecone około 1 %. Jak wyglądają dochody naszego Województwa na tle innych Województw przedstawia kolejny wykres – poproszę o włączenie ... o właśnie. Wszystkie Województwa planują w 2023 wyższe dochody w relacji do 2022 roku. Jest to wynik nowelizacji ustawy o dochodach JST. Województwo Śląskie pod względem szacowanych dochodów zajmuje drugie miejsce po Województwie Mazowieckim, a przed Małopolskim i Dolnośląskim. Najwyższy przyrost dochodów w przyszłym roku planuje Województwo Mazowieckie, o ponad 1 mld zł, potem Województwo Śląskie o 570 mln zł i Dolnośląskie o 560 mln zł. Dochody budżetu własnego, czyli bez zadań zleconych, szacowane na 2023 są na poziomie około 2 mld 650 mln zł, składają się z tzw. dochodów własnych z subwencji ogólnej oraz dotacji na zadania własne. Kształtowanie się dochodów budżetu własnego w latach 2018-2023 pokazuje kolejny wykres, poproszę o jego przedstawienie. Przedstawiono tutaj dochody budżetu własnego według głównych źródeł. Od 2018 do 2023 roku sukcesywnie wzrastają dochody własne budżetu z 1 mld 200 mln w 2018 do 2 mld – jest to wzrost o prawie 70 %. Rosną też wpływy subwencji ogólnej w relacji do 2018 roku – jest to wzrost o 257 %. Wahaniom uległy dotacje celowe na zadania własne – w 2023 roku nastąpi spadek dotacji celowych w stosunku do 2022 roku o prawie 30 mln zł, co wiąże się z zamykaniem perspektywy unijnej 2014-2020. Struktura procentowa udziału poszczególnych grup dochodów przedstawia kolejny wykres, poproszę ... pokazują lekki spadek znaczenia dochodów

własnych – kolor żółty. W 2018 roku dochody własne stanowiły 78 % dochodów ogółem, a w 2023 roku udział ten wyniesie około 77 %. Udział subwencji ogólnej z roku na rok uległ zmniejszeniu z około 9 % w 2018 do 8 % w 2021. Na 2023 rok prognozowany jest wzrost do 14 %. Maleje udział dotacji celowej na zadania własne z 13 % w 2018 roku do 9 % w roku przyszłym. Chciałbym teraz, Szanowni Państwo, przejść do wydatków budżetu i najpierw pokazać jak wyglądają nasze wydatki na tle innych Województw. Poproszę o kolejny slajd. Przedstawiony wykres daje obraz planowania wydatków na 2023 rok w poszczególnych Województwach w relacji do roku 2022. Tylko w jednym Województwie planuje się spadek wydatków, jest to Województwo Zachodniopomorskie. Największy wzrost wydatków przewidują dwa Województwa: Dolnośląskie o 42,7 % i Lubuskie o 40 %. W Województwie Śląskim składa się wzrost wydatków o 30 %. Strukturę wydatków budżetowych Województwa Śląskiego na realizację zadań własnych w latach 2018-2023 przedstawiamy na kolejnym wykresie, poproszę o jego przedstawienie – wykres siódmy. Od lat widoczna jest dominacja wydatków na transport i komunikację, wydatki na drogi wojewódzkie stanowią ponad 66 % wydatków całego działu, jest to o 3 % więcej niż w tym roku. Wzrosły też wydatki na transport kolejowy do 31 % wydatków działu. Na drugie miejsce w przyszłym roku przesunęły się wydatki na administrację publiczną, [...] wzrosły wydatki na Urząd Marszałkowski, co oznacza wprost wzrost środków na utrzymanie urzędu. Przyczyną tego faktu jest uruchomienie w tym roku systemu monitorowania usług publicznych, który ma zapewnić rzetelną wiedzę o kosztach świadczenia usług publicznych oraz porównywalność danych z różnych JST. Tak więc wydatki na bieżące utrzymanie Zarządu Dróg, Zarządu Nieruchomości oraz ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej są od 1 stycznia 2022 roku ewidencjonowane w rozdziale 75018 – Urząd Marszałkowski. Kolejną przyczyną wzrostu wydatków na administrację to podniesienie najniższego wynagrodzenia, regulacja wynagrodzenia w urzędzie, a także wzrost stawki godzinowej za usługi. Trzecie miejsce zajmują zadania kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a następnie wydatki na szeroko rozumianą edukację, łącznie zakończeniem prac w Planetarium i jego utrzymaniem w przyszłym roku ... Poproszę o kolejny wykres – niemniej ważnym priorytetem w strukturze wydatków są wydatki majątkowe. Te wydatki majątkowe widzicie Państwo na slajdzie. W ogólnej wartości wydatków od 2018 roku na inwestycje szeroko rozumiane, budowy, modernizacje, zakupy przeznaczano się średnio 34 % środków finansowych. W 2018 roku wskaźnik ten wynosił 30 %, w 2021 wzrósł do 40 % i w 2023 też chcemy żeby osiągnął prawie 40 % wydatków ogółem. Poproszę o kolejny wykres. Przedstawia on plan dochodów i wydatków na 2023 rok w poszczególnych Województwach. Kolor żółty to dochody, kolor niebieski to wydatki. 10 Województw zaplanowało większe wydatki od dochodów. Największy deficyt przewiduje Województwo Mazowieckie, to już było tutaj przedstawiane, 890 mln zł, Małopolska 308 mln, my, Śląskie – 180 mln zł, zaś

Podkarpackie – 158. Dla zachowania ustawowej równowagi budżetowej w przypadku braku dochodów można sięgnąć do tzw. przychodów, którymi są wyniki budżetu z lat poprzednich, ale również kredyty, pożyczki, czy emisje obligacji komunalnych. Jak duże przychody planowane są w 2023 roku w poszczególnych Województwach przedstawia kolejny wykres, poproszę o jego przedstawienie – 9 Województw planuje w 2023 roku wzrost przychodów w relacji do bieżącego roku. Jest to Województwo Mazowieckie, Małopolskie, Wielkopolskie, w tym nasze Województwo. Największy przyrost przychodów zakłada Województwo Mazowieckie – 494 mln, później Małopolska – 258 mln. Istotne są też źródła tych przychodów, które pokazujemy na kolejnym wykresie – poproszę o jego prezentację – najważniejszymi źródłami przychodów są kredyty i pożyczki, kolor żółty, planuje je 10 województw. Kolejnym źródłem jest wynik z lat poprzednich, czyli nadwyżka budżetowa lub wolne środki, kolor niebieski, i planuje je 14 Województw. Województwo Małopolskie planuje w 2023 roku emisję obligacji na kwotę 215 mln zł. Niewielkie znaczenie mają wpływ ze spłat udzielonych pożyczek – kolor czerwony – planuje je 7 Województw. Zadłużanie się Województw w jednym roku oznacza konieczność jego zmniejszenia w następnych latach poprzez spłaty rat kredytowych, czy wykup emitowanych obligacji. Rozchody budżetu Województw w 2023 roku w relacji do roku 2022 przedstawia kolejny wykres – wykres dwunasty – proszę o jego prezentację. W trzech Województwach nastąpi wzrost spłat rat zadłużenia w 2023 roku w stosunku do roku 2022. Najwyższe rozchody planują w przyszłym roku Mazowieckie – 398 mln zł, Małopolskie – 155 mln, Lubelskie – 98 mln, Województwo Śląskie – 83 mln zł oraz Województwo Wielkopolskie – 41 mln. Województwo Podlaskie np. nie planuje żadnych rozchodów. Szanowni Państwo Radni ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Jak już wspomniałem na początku, dokonaliśmy wnikliwej analizy opinii i sugestii w sprawie projektu budżetu Województwa na 2023 rok wniesionych na posiedzeniach merytorycznych komisji Sejmiku oraz przez radnych. Wróciliśmy również do wykazu zadań, bądź to nieprzyjętych do projektu budżetu, bądź tych, których dofinansowanie zmniejszono bez szkody do realizacji zadań. Spełnienie wszystkich potrzeb jest niemożliwe, gdyż wymagałoby znalezienia dodatkowych 324 mln zł. Na pewno priorytetem będzie zwiększenie w trakcie roku środków na ochronę zdrowia, a w pierwszej kolejności na pokrycie ujemnego wyniku zakładów opieki zdrowotnej. Drugim bardzo ważnym zadaniem będzie opracowanie wdrożenie programu *in vitro* na lata 2023-2026. Na opracowanie programu proponujemy zabezpieczenie 100 tys. zł, w ramach projektu budżetu na 2023 rok, poprzez wniesienie autopoprawki do tekstu uzasadnienia na wdrożenie programu w 2023 roku i następnych zgłosimy na sesji w styczniu stosowne zmiany w WPF-ie i budżecie Województwa po 5 mln przez 4 lata. Trzecim zadaniem będzie opracowanie programu wsparcia opieki paliatywnej, w ramach tej samej autopoprawki proponujemy zabezpieczenie na ten cel 50 tys. zł. Dołożymy starań by bardziej efektywnie niż dotychczas wydatkować środki na szeroko rozumianą

promocję, działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków dla inwestorów i eksporterów. Oczywiście bardzo ważnym zadaniem nadal będzie internacjonalizacja MŚP. Spełnienie w maksymalnym stopniu wniosków Szanownych Państwa Radnych, bierzemy je sobie do serca, wszystko to jednak zależy od wyniku finansowego budżetu za 2022 rok, a wiadomo, on będzie dopiero pod koniec lutego po złożeniu sprawozdań rocznych do Regionalnej Izby Obrachunkowej i do Wojewody, więc dopiero w marcu umożliwi to nowelizację budżetu Województwa na 2023 rok, o ile uzyskamy dobry wynik, gdyż musi być on pomniejszony o obligatoryjne zwroty. Regionalna Izba Obrachunkowa, wydając opinię pozytywną o projekcie uchwały budżetowej Województwa na 2023 rok, zwróciła uwagę na treść zapisu § 12 od momentu wejścia w życie podjętej uchwały – Zarząd przyjął 7 grudnia autopoprawkę korygującą zapis w projekcie uchwały budżetowej, jak również w uzasadnieniu do niej. Wykaz zmian w projekcie uchwały na 2023 z jej jednolitym tekstem wraz ze stronami, do których dokonano zmiany zapisu, przekazano do Kancelarii Sejmiku w dniu 7 grudnia. Mając na uwadze ochronę lasu, poproszę Państwa Radnych o podmianę dwóch stron i za tą niedogodność przepraszamy. Szanowni Państwo Radni ! Wraz z budżetem Województwa musi być uchwalony plan finansowy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, stanowiących załącznik do projektu uchwały budżetowej. Ogółem dotacje i wydatki tego planu finansowego na 2023 rok zamykają się kwotą 103 mln 239 tys. zł. Zapewne jak co roku kwota ta będzie wielokrotnie zmieniana w wyniku decyzji Wojewody i Ministra Finansów. Chciałbym również poinformować, że III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą z 29 listopada wydał pozytywną opinię o przedłożonym przez Zarząd Województwa projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok. Ten sam Skład Orzekający RIO w kolejnej uchwale z tego samego dnia pozytywnie zaopiniował możliwość sfinansowania deficytu budżetowego w kwocie 180 mln 556 tys. zł. W imieniu Zarządu Województwa wnoszę o podjęcie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok. Bardzo dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Marszałku ! Proszę Państwa ! Wracamy do punktu podjęcia uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej w Województwie Śląskim na lata 2023-2035. I otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Bardzo proszę o zgłaszanie się do zabierania głosu. Tak, Pan Radny Gmitruk, bardzo proszę ! ... Ale mówimy w tej chwili o dyskusji w odniesieniu do punktu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej ... czyli rozumiem w tym punkcie. Bardzo proszę, Panie Przewodniczący !
- **radny Stanisław Gmitruk** – [początek wypowiedzi bez włączonego mikrofonu] Dziękuję, także bardzo Szanowny Panie Stanisławie – to tak poza protokołem. Szanowni Państwo ! Jeśli nie ma innych ważniejszych głosów od głosu mojego,

bo zazwyczaj pierwsze głosy były w imieniu klubów radnych, niemniej jednak skoro zostałem dopuszczony do głosu, chcę Państwa zapoznać z moim, a właściwie naszym stanowiskiem, bo występuję w imieniu nas dwóch radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego. I na początku kilka takich oczywistych faktów. Otóż po zapoznaniu się z przebiegiem dotychczasowego procedowania projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2035 oraz budżetu na rok 2023 możemy stwierdzić, że działania te odbyły się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, a nade wszystko w myśl ustawy o samorządzie województwa, ustawy o finansach publicznych i ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Też chcę dodać, że zgodnie z wieloletnią tradycją, projekty WPF i budżetu przygotowane zostały solidnie, transparentnie, komunikatywnie, tak, że chwała za to służbom finansowo-księgowym pod kierownictwem Pani Skarbnik. Opracowania tych dokumentów właśnie dokonano także na podstawie wzoru prognozy ustalonej rozporządzeniem Ministra Finansów z 10 stycznia 2013 roku, wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, przygotowanych przez Ministerstwo Finansów oraz innych dokumentów, informacji i decyzji obowiązujących przy opracowywaniu przedłożonych projektów dokumentów. Zarząd Województwa, wypełniając przepisy ustawowe i wynikające z innych obowiązujących aktów prawnych, opracował i przedstawił uchwały z dnia 10 listopada 2022 roku w sprawie projektu uchwały Sejmiku w sprawie WPF na lata 2023-2035 oraz projektu uchwały w sprawie uchwały budżetowej na 2023 rok. W ramach naszych wewnętrznych działań Sejmiku i w efekcie posiedzeń Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów dnia 30 i wcześniej 16 listopada, z udziałem przewodniczących innych zainteresowanych komisji, zostały wydane pozytywne opinie w sprawie projektów dokumentów, o których mówimy. Także chcę przypomnieć, bo to jest ważne i oczywiste stwierdzenie, wydane zostały pozytywne opinie III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 29 listopada tego roku w sprawach Wieloletniej Prognozy Finansowej, projektu uchwały budżetowej Województwa Śląskiego oraz możliwości sfinansowania deficytu budżetowego w wysokości 180 mln 555 tys. 759 zł w projekcie uchwały budżetowej na rok 2023. Analizując dane liczbowe projektu budżetu na 2023 rok, zauważamy kwotę dochodów na poziomie 2 mld 745 mln 287 tys. 367 zł, które w wymiarze nominalnym jest o 29,8 % wyższe od przewidywanego dochodu w roku 2022, który wyniesie prawdopodobnie 2 mld 69 mln 500 tys. zł. Szczególnie ważne w dochodach są dochody własne z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych CIT, który projektuje się na poziomie 1 mld 454 mln 6 tys. 576 zł i jest wyższy aż o 42 % od przewidywanych dochodów z tego tytułu w roku bieżącym. Przewidywany wzrost dochodów w ujęciu nominalnym o prawie 30 % jest założeniem pozytywnym i w świetle danych makroekonomicznych wydaje się być też założeniem realnym. Kwota dochodów jest kategorią ekonomiczną bardzo ważną, bowiem determinuje poziom wydatków określonych w poszczególnych

działach projektu budżetu na rok 2023. Wydatki budżetowe projektuje się na poziomie 2 mld 925 mln 843 tys. 126 zł, które w ujęciu nominalnym są wyższe o 30 % od przewidywanych wydatków w roku, kończącym się, 2022. W związku z powyższym planuje się deficyt budżetu Województwa Śląskiego w wysokości 180 mln 556 tys. 759 zł, który zostanie pokryty przychodami z kredytów, wolnych środków, o których mowa w art. 217 ustawy o finansach publicznych i z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu. Podsumowując – projekt budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok na podstawie podstawowych danych liczbowych w poszczególnych kategoriach ekonomicznych, czyli dochodów, wydatków, deficytu budżetowego, przychodów i rozchodów, należy stwierdzić, że projekt budżetu jest dokumentem wewnętrznie zrównoważonym, wobec czego oceniamy go pozytywnie. Występujące w ciągu 2023 roku uwagi i propozycje do WPF i budżetu będziemy na bieżąco zgłaszali, by wypracowywać także projekt budżetu dobry na rok kolejny, czyli 2024. Niemniej jednak kilka uwag do strony wydatkowej w poszczególnych działach budżetu. I tak, dział 010 – *rolnictwo i łowiectwo*. Po stronie wydatków w tym dziale planuje się 27 mln 450 tys. 550 zł, to jest około 1 %, a dokładnie 0,97 % na ten ważny dział naszej gospodarki, działalności się projektuje, ale jednak ważnym jest, że wszystkie realizowane dotychczas zadania są zawarte w projekcie budżetu na 2023 rok. Warto jednak w najbliższym czasie zwiększyć wydatki w tym dziale, np. w ramach Marszałkowskiego Konkursu *Inicjatywa Sołecka* z aktualnej kwoty projektowanej 4 mln do 5 mln zł. Dział 921 – *kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*. Zauważamy, że poziom dofinansowania funkcjonowania statutowej działalności instytucji kultury jest wysoki, nawet powiedziałbym bardzo wysoki. Wynosi bowiem 255 mln 836 tys. 198 zł, co stanowi 86 % całej kwoty zaprojektowanej na wydatki w tym dziale projektu. Popieramy, i to bardzo mocno, wydatki na dotacje dla naszej kulturalnej perły, jakim jest Zespół Pieśni i Tańca *Śląsk*, natomiast należy prowadzić działania z samorządami dużych miast, o czym przez ostatnie lata niemalże na każdej sesji budżetowej mówiłem, by doprowadzić do współfinansowania i współprowadzenia innych jednostek kultury w województwie śląskim. Pozytywnie oceniamy zapisy w dziale 754 – *bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*. Zapis jest w kwocie 3 mln zł. Natomiast są jednak oczekiwania by tę kwotę zwiększyć, chociażby do kwoty takiej jak jest już zrealizowana w roku bieżącym, czyli 4 mln zł. Bardzo ważnymi są wydatki w dziale 600 – *transport i łączność*, w tym wydatki majątkowe, które zakłada się na poziomie 721 mln 491 tys. 771 zł. Zadowolającym są także projektowane zadania w ramach działu 6.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, który musi być w roku 2023 zakończony w myśl zasady *n + 3*. Poza dobrymi przykładami inwestycji i działań bieżących w drogach wojewódzkich, zauważamy brak wystarczającej ilości środków finansowych na kolejne niezbędne inwestycje drogowe. Dlatego też wnioskujemy do Zarządu Województwa o kierowanie większości środków z rezerwy budżetowej na

niezbędne inwestycje i wydatki bieżące na drogi wojewódzkie. I teraz bardzo ważny dział, 851 – *ochrona zdrowia*. Zaplanowane wydatki są na kwotę 195 mln 488 tys. 198 zł i są w aktualnej sytuacji szpitali niewystarczające, bowiem na dodatkowe środki na dotacje celowe, na zadania inwestycyjne dla podmiotów leczniczych, które zostały zgłoszone już do budżetu Województwa Śląskiego na rok 2023 nie znalazło finansowania na znaczną kwotę, bo 105 mln 687 tys. 200 zł. Osobiście z taką umiarkowaną satysfakcją przyjmuję zapis w tym dziale o przeznaczeniu kwoty 7 mln 200 tys. zł na inwestycję w Oddziale Ginekologii i Położnictwa Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Marii Panny w Częstochowie pod nazwą *Kompleksowa modernizacja pomieszczeń w obszarze traktu operacyjnego oraz bloku porodowego, z salą cięć cesarskich*. Na realizację tego zadania w cyklu dwuletnim potrzebna jest jednak kwota 17 mln 800 tys. zł. Inwestycja ta jest szczególnie ważna za naszą ogólną troską o zdrowie najmłodszych, czy też przyszłych obywateli i ich matek. Liczymy także, że Zarząd Województwa wspierać będzie izby rzemiosła z całego województwa, przede wszystkim w zakresie kształcenia młodzieży w ginących, lecz bardzo społecznie potrzebnych zawodach techniczno-rzemieślniczych. Kończąc, Szanowni Państwo, moje, trochę może przydługawe wystąpienie, ale tak jakoś wyszło – po analizie aktualnych projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2035 oraz projektu budżetu, oraz uwzględnieniu wszelkich pozytywnych opinii, które zostały w zakresie tych dwóch projektów dokumentów wydane, uprzejmie informuję Państwa, że będziemy głosowali za przyjęciem projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2035 oraz budżetu na rok 2023. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę teraz o zabranie głosu Pana Marka Kopla.
- **radny Marek Kopel** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Szanowni Radni ! Oczywiście w mojej opinii budżet i WPF są prawidłowo sporządzone, zapewniają sprawne funkcjonowanie instytucji i dalszy rozwój województwa. Jak Pan Radny przed chwilą zauważył, zawsze brakuje środków na wiele zadań, instytucjom brakuje – to jest permanentny problem wszystkich chyba budżetów i wszystkich instytucji tego rodzaju. Natomiast ja chciałbym zabrać głos w sprawie nadmiernego wydatku, moim zdaniem, czegoś, co oczywiście rzadko mówimy. Rozumiem, że rozmawiamy i o budżecie, i o WPF-ie, tak ? Bo to już taką konwencję przyjął tu i poprzednik i Pan Marszałek również...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...no tak rozpoczęliśmy, więc proszę bardzo...
- **radny Marek Kopel** –...więc mam wątpliwości co do wielkości kwoty, promocji województwa poprzez *Memoriał Kamili Skolimowskiej* w kwocie 12 mln w roku

2023 i 60 mln w kolejnych 5 latach. W sumie w 5 latach. W tej sprawie odbyła się dyskusja na Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów oraz dyskusja z Marszałkiem, jednak wątpliwości moje pozostały, z którymi chce się podzielić z Państwem, ale również z Zarządem Województwa. Fakt przyznania *Memoriałowi Kamili Skolimowskiej* przez *World Athletics* rangi Diamentowej Ligi to wielki sukces Fundacji Kamili Skolimowskiej, która organizuje, Stadionu Śląskiego i Marszałka osobiście, który całym sercem jest za tym mitingiem. Oczywiście jako mieszkaniec Chorzowa także jestem całym sercem za tym mitingiem i pewnie wszyscy z Państwa. Chodzi o szczegóły. Dwa słowa o Diamentowej Lidze. Diamentowa Liga na lata 2023-2027 to 15 jednodniowych mitingów, w tym roku ostatnim w USA, z nagrodami w postaci diamentów. 34 zwycięzców w swojej dyscyplinie otrzymuje diamenty, każdy dostaje po diamencie, czyli 34 diamentów, 80 tys. dolarów każdy, razem mniej niż 3 mln dolarów w sumie, niecałe 12 mln zł. Właścicielem marki Diamentowej Ligi jest *World Athletics*. Diamentowa Liga to na pewno najbardziej komercyjne lekkoatletyczne show, odbywa się na Stadionie Śląskim od tego roku. Organizuje je u nas Fundacja Kamili Skolimowskiej, która jest partnerem dla *World Athletics* i pewnie z nimi podpisuje umowę. Według fundacji, ekwiwalent reklamowy mitingu na terenie Polski to ponad 50 mln zł. Jeśli tak, to poprzez miting promować się powinny głównie podmioty prywatne, moim zdaniem. Przy tak dużym ekwiwalencie reklamowym. Nasze województwo i stadion są promowane tak naprawdę przez sam fakt rozgrywania Diamentowej Ligi na stadionie. Przez sam ten fakt jest promowany i stadion, i województwo. Nie musimy być sponsorem tytularnym. Takim sponsorem, w mojej ocenie, powinien być podmiot prywatny. Tak jak zresztą sponsorem tytularnym całej Diamentowej Ligi jest wielka chińska korporacja Wanda. Inną sprawą jest sprawa dochodów i kosztów mitingu, ponoszonych przez fundację. Mogłoby to nas w ogóle nie obchodzić, gdyby nie to, że taką dużą kwotą my finansujemy de facto miting poprzez zapłatę 12 mln – więc jednak te dochody i koszty fundacji muszą nas trochę obchodzić. *World Athletics*, właściciel marki Diamentowej Ligi, ma ogromne dochody, setki milionów dolarów od sponsora tytularnego właśnie, chińskiej korporacji Wanda oraz z praw telewizyjnych. Do 155 krajów są transmitowane mitingi. Nieznaczną, małą część tych dochodów jest przeznaczona na nagrody, te 34 diamenty. To zaledwie 3 mln, to jest jakiś ułamek dochodów *World Athletics* z Diamentowej Ligi. Część dochodów przeznaczona jest, moim zdaniem, na refundację niektórych kosztów organizatorów. Mam takie wrażenie, bo wiem, jak funkcjonowało EURO 2012, jak funkcjonowały Grand Prix żużla. W tych negocjacjach brałem również udział, więc wiem, jak to funkcjonuje. Marszałek twierdził na spotkaniu, że według jego informacji *Memoriał Skolimowskiej* jest mitingiem rezerwowym w Diamentowej Lidze – jest to takie 14+1, my jesteśmy tym +1 – oczywiście według najlepszej swojej wiedzy i pewnie od kogoś taką otrzymał informację. I wobec tego nie na pełnych prawach co do ewentualnych dochodów z *World Athletics*. Jednak na oficjalnej stronie *World Athletics*

informują, że miting Skolimowskiej na stałe, na stałe wszedł do rozgrywek Diamentowej Ligi na kolejne 5 lat, czyli jest pełnoprawnym członkiem Diamentowej Ligi, figuruje w rozpisce, ma swoją datę. I kończąc, zwracam się szczególnie do członków Zarządu mających doświadczenie biznesowe, o wsparcie Marszałka w sprawie ustalania kwot na promocję województwa poprzez *Memoriał Kamili Skolimowskiej*, bo te dyskusje jeszcze będą, te negocjacje pewnie się jeszcze odbędą. I zwracam się również do Zarządu jako organu aby podpisał list intencyjny z Zarządem Fundacji Kamili Skolimowskiej, określającym sukcesywne obniżanie zaangażowania w promocję województwa przez miting Skolimowskiej w kolejnych latach, aby to nie było 60 mln, aby dać szansę promowania swoich usług i produktów przez ten miting także poprzez podmioty prywatne. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Udzielam głosu Pani Lucynie Ekkert.

- **radna Lucyna Ekkert** – Panie Przewodniczący ! Państwo Parlamentarzyści ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni i Szanowni Państwo ! Ja też w tej konwencji takiej omawiania i dyskusji, a więc i Wieloletniej Prognozy Finansowej, jak i również budżetu. Tradycyjnie również pozwolę sobie na parę uwag dotyczących wybranych obszarów i działów, co nie znaczy, że nie mam zastrzeżeń też do pozostałych. Otóż, Szanowni Państwo, rokrocznie przeznaczają się coraz to większe środki w obu działach: w 801, czyli *oświata i wychowanie* i 854 – *edukacyjna opieka wychowawcza*. I dobrze żebyśmy wiedzieli jakie to są duże nakłady. Na rok 2023 w obu działach zaplanowano prawie 210 mln, w tym na wydatki bieżące, proszę zwrócić uwagę, powyżej 191 mln i to jest wzrost o ponad 18 mln 180 tys. w porównaniu do uchwały budżetowej w roku poprzednim. I na samo funkcjonowanie i bieżące utrzymanie jednostek oświatowych w tych obu działach zaplanowano prawie 175 mln 634 tys. – i to jest wzrost o przeszło 20 mln, przy subwencji pokrywającej praktycznie wydatki w około 60 %. W dziale 921 – *kultura i ochrona dziedzictwa* jest bardzo podobnie. Wzrost jest duży rzeczywiście, bo to powyżej 297 mln. I to wzrost o ponad 55 mln w porównaniu do roku ubiegłego, oczywiście uchwały budżetowej. I na samo dofinansowanie funkcjonowania i statutowej działalności instytucji kultury to kwota 256 mln – wzrost o przeszło 53 mln, a na wydatki bieżące, proszę zwrócić uwagę, to prawie 231 mln 367 tys., i co czyni wzrost o przeszło 42 mln. Panie Marszałku ! Dotacje podmiotowe i celowe na wydatki bieżące zostały zwiększone w większości instytucji kultury, no w różnych wysokościach. Zmniejszenie dotacji podmiotowej nastąpiło natomiast w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach. Jest to instytucja, Szanowni Państwo, współprowadzona przez Województwo Śląskie, jak i Miasto Katowice. I z tego co pamiętam, mogę się mylić, że zmniejszenie dotacji po stronie Województwa Śląskiego spowoduje zmniejszenie dotacji po stronie Miasta

Katowic, a wtedy będzie to już duży uszczerbek, jeśli chodzi o plany finansowe tej instytucji. Muzeum Górnośląskie, Park Etnograficzny w Chorzowie, niewielka, ale również jest obniżenie dotacji podmiotowej. Na tym samym poziomie co w roku ubiegłym jest Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze i to jest instytucja współprowadzona przez Województwo Śląskie i Miasto Zabrze. Muzeum Historyczne w Bielsku Białej natomiast jest to nasza placówka, instytucja. Na tym samym poziomie co w roku ubiegłym Muzeum Górnictwa... przepraszam bardzo ! Panie Marszałku ! Czy nie było potrzeby zwiększenia dotacji również i w tych instytucjach ? Nie wiem, być może inne czynniki zdecydowały, że takiej potrzeby nie ma ? Panie Marszałku ! My w przepisowym terminie tutaj z Panią Radną Ewą Żak i Panią Agnieszką Biegun złożyliśmy wniosek o zwiększenie kwoty z przeznaczeniem na *Nagrode Marszałka za Wydarzenie Muzealne Roku* i z zadowoleniem przyjęliśmy, że wniosek ten został przez Zarząd uwzględniony. Szanowni Państwo ! Wzrastają przeznaczone środki na oświatę i kulturę, ale wzrost ten zostanie skonsumowany przez wzrost kosztów funkcjonowania i utrzymania jednostek oświatowych czy instytucji kultury. I może okazać się, że pomimo tego dużego wzrostu, zarówno w tych działach trzech, które wymieniłam, zabraknie środków na wydatki przy istniejących już brakach – patrz tabela czwarta. Dlaczego tak się może podziąć ? Dalszy wzrost cen materiałów, energii, wszelakich usług, transportu, podwyżki cen wody, to może spowodować. Dalej, przewidywana inflacja na poziomie 20 %, a nawet więcej. Pan Marszałek również wspominał o wzroście dwukrotnym płacy minimalnej, która będzie o 590 zł począwszy od drugiego półrocza następnego roku wyższa, za minimalne wynagrodzenie. I jednocześnie, również Pan Marszałek o tym wspominał, czeka nas wzrost dwukrotnej minimalnej stawki godzinowej. Ale Szanowni Państwo ! Pomimo wzrostu płac, i to nie tylko tej minimalnej, pensje w instytucjach kultury są niskie w stosunku do kosztów utrzymania i do nas, do radnych, zwracają się związki zawodowe działające w instytucjach, dyrektorzy placówek, z prośbą o podjęcie rozmów na temat podwyższenia wynagrodzeń, ale także i wysokości dotacji dla ich placówek czy instytucji. I w sierpniu otrzymaliśmy pismo, my radni Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, od Komisji Zakładowej NSZZ Solidarność Muzeum Górnośląskie z prośbą o dokonanie rewizji dotacji podmiotowej dla tej instytucji dla pełnego zabezpieczenia zbiorów. Komisje Zakładowe Związków Zawodowych, Inicjatywa Pracownicza i Aktorów Polskich przy Teatrze Rozrywki w Chorzowie, wystąpiły z pismem w sprawie konieczności zwiększenia wynagrodzeń pracowników. Kwestie zwiększenia wynagrodzeń pracowników zgłaszał również dyrektor Planetarium. Odchodzą przewodnicy, co stanowi duży problem. I wiem, że tutaj, jeśli chodzi o wynagrodzenie, reguluje to *Karta Nauczyciela*, ale już dodatki to organ prowadzący. Panie Marszałku ! Jest potrzeba zweryfikowania dotacji podmiotowych, czy też regulaminów płacowych, oczywiście tych mieszczących się w kompetencjach Zarządu, czy też Sejmiku. I teraz składam wniosek o rozpatrzenie podwyżek, zwiększenia kwot

dotacji, tych oczywiście niezbędnych, z wolnych środków wynikających z rozliczeń poprzedniego roku budżetowego, czy też nadwyżki budżetowej, poprzedzonego dyskusją na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Głos zabierze Pan Stanisław Baczyński. Bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie i Panowie Radni ! Szanowny Panie Marszałku ! Niech się Państwo nie przerażają, ja tego nie będę czytał, to jest tylko tak pomocniczo, żebym się miał na czym skupić. Ja w kilku rolach w dniu dzisiejszym. Po pierwsze – to przypadł mi w udziale ten zaszczyt, że mogłem jako przewodniczący Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, podczas dwóch posiedzeń komisji, przeanalizować łącznie z członkami komisji, z Panią Skarbnik, materiały dotyczące projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej i budżetu Województwa Śląskiego na rok 2023. Myślę, że wszystkie te pytania, wątpliwości, które tam się pojawiły, zostały wyjaśnione, stąd też uznałbym ten materiał za kompletny. Jak wszyscy Państwo słyszeli, materiał ten również został pozytywnie oceniony przez Regionalną Izbę Obrachunkową i nie bardzo bym się przejmował tą drobną uwagą, która dotyczy raczej spraw formalnych. Stanowisko Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jak również stanowisko przewodniczących innych komisji w zakresie przygotowanych materiałów jest pozytywne i zostało Zarządowi Województwa przekazane w stosownym czasie. Natomiast myślę, że strategicznie trzeba by popatrzeć na ten materiał z innego punktu widzenia. Istotnym jest to, że Wieloletnia Prognoza Finansowa wydłuża się do ... 2035 roku, przepraszam, i zabieg ten, aczkolwiek techniczny, wydaje się być w pełni uzasadniony z punktu widzenia tych przedsięwzięć, które Zarząd Województwa Śląskiego przewiduje do sfinansowania w długookresowej perspektywie. Oceniamy ten zabieg jako potrzebny, niezbędny i skuteczny w zakresie przyszłości. Odnosząc się do budżetu roku 2023 to trzeba zauważyć, że jest to budżet rekordowy. Tak Szanowni Państwo ! Ja tutaj zaczynałem swoją przygodę z samorządem wojewódzkim od budżetu rządu 1 mld 600 mln, a to jest budżet prawie 3 mld. Inflacji w tym czasie tyle nie było. Dochody, które się pojawiły w tym budżecie, to nie są dochody dzięki naszym jakimś specjalnym zabiegom, albo też dzięki zaciągniętemu kredytowi, do którego Województwo i ten budżet jest zdolny, bo on ma absorpcję wygenerowania takiego obciążenia. Natomiast jest to, jak Pan Marszałek słusznie zauważył, wynik zmiany ustawy o finansach jednostek samorządu terytorialnego i podarunek, który jest od rządu Prawa i Sprawiedliwości. O tym przecież trzeba chyba jakoś powiedzieć. I to jest stricte ponad 500 mln zł. To dzięki temu nie trzeba zaciągać kredytu w jakiejś dużej wysokości, a tylko zaciągnąć kredyt tam rządu 130 mln ze wskazaniem na konkretne zadanie inwestycyjne. To jest jedna uwaga. Druga uwaga strategiczna to jest ta, że mamy te dochody z CIT-u i PIT-u gwarantowane. One spływają

w 1/12, o czym Pan Marszałek mówił z uznaniem, spływają w 1/12, dopiero w dalszej perspektywie zostaną rozliczone. Ja mam taką nadzieję, że to rozliczenie będzie in plus i nie trzeba będzie niczego z budżetu Województwa Śląskiego zwracać ...[głos z sali]... ale ja Panu Marszałkowi, z całym szacunkiem, nie przeszkadzałem. Ja mam taki pogląd na sprawę, myślę, że on się sprawdzi, z uśmiechem na twarzy będziemy o tym dyskutować. Mogę mieć taki pogląd. Jeżeli Pan Marszałek miał na celu wytrącenie mnie z równowagi, no to może się mu na chwilę udało, niemniej jednak z myślenia mojego mnie nie wytrąci. To jest dobry projekt budżetu, w dobrej wysokości i osiągając takie dochody, mając takie gwarancje z wpływu środków, można myśleć o wydatkach. Ta strona wydatkowa, ona zawsze będzie budziła jakieś kontrowersje, ponieważ każdy będzie mówił o swojej działce, z którą ma bezpośrednio do czynienia, albo ze swoim zainteresowaniem, które jest w jego orbicie. Natomiast, Szanowni Państwo, chciałoby się, żeby budżet Województwa był takim budżetem, który uwzględnia równomierny rozwój województwa we wszystkich subregionach. I myślę, że to moje spostrzeżenie i ta moja uwaga będzie przez Zarząd Województwa szanowana. To jest jedno województwo, o czym niejednokrotnie tutaj mówiłem, składające się z czterech subregionów i myślę, że powinniśmy o tym zawsze pamiętać, nie tylko posługiwać się jedną etniczną nazwą, bo to psuje trochę humory. Ja, odnosząc się Szanowni Państwo, do jeszcze jednej rzeczy, do inflacji, która jest i jest wysoka, to powiem tak, że po pierwsze, te wszystkie wydatki były planowane z uwzględnieniem tego współczynnika inflacyjnego, które tam rzuciło Ministerstwo Finansów, ale tak *między Bogiem a prawdą*, to trzeba zauważyć, że dochody rosną o 30 %, przychody o 26 %, że dochody własne rosną o 40 %, subwencje o 32 %. To jest więcej niż inflacja, i to też trzeba po prostu zauważyć, bo to daje lepszą możliwość wydatkową. Jeszcze o jednej rzeczy, Szanowni Państwo, chciałbym powiedzieć, która może bezpośrednio nie łączy się z budżetem, aczkolwiek ma bardzo istotne znaczenie budżetowe. To jest to, że w tym roku 2023 z jednej strony kończymy perspektywę 2007 ... 2014-2020, przepraszam, bo w tych perspektywach można się pomylić, ale z drugiej strony zaczynamy nową perspektywę 2021-2027. Ona się nazywa *Fundusze Unijne dla Śląskiego*. I teraz tak – w sumie tam jest, z tego co pamiętam około 2,5 mld zł, z czego 1 mld zł już jest do uruchomienia z nowej perspektywy. To ma swego rodzaju duże znaczenie w tym kontekście, że w pierwszej kolejności, moim zdaniem – i tak wynika ze wszystkich podręczników i dotychczas prowadzonych dyskusji – muszą być uruchomione środki na Fundusz Sprawiedliwej Transformacji. On musi być wydany do roku 2026, z tego co pamiętam. No i tutaj trzeba będzie dużej mobilizacji żeby nadażyć w czasie. Ja się osobiście cieszę, że na rok 2023 jest 1 mld zł do wydania i cieszyłbym się bardzo gdyby rzeczywiście, zgodnie z zapowiedziami, wszystkie prace związane z uruchomieniem nowych programów ruszyły w pierwszym kwartale 2023 roku, no bo to by dawało szansę, że potrafimy dobrze zagospodarować i środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, i wszystkie środki w rekordowej wysokości dla tego województwa

w nowej perspektywie unijnej. Budżet ma dobre wskaźniki. Sytuacja budżetowa Województwa Śląskiego jest bardzo dobra. Ten budżet ma bardzo dobre wszystkie wskaźniki, nie będę ich wszystkich wymieniał, analizował, bo trochę wyręczył mnie w tym Pan Marszałek, zresztą Szanowny Pan Stanisław również to potwierdził, więc myślę, że możemy powiedzieć, że sytuacja finansowa Województwa Śląskiego jest dobra. Ja osobiście cieszę się, że są duże nakłady na transport, bo to niejednokrotnie Pan Marszałek sygnalizował, że w dziale transport mamy ogromne potrzeby. Chciałoby się żeby tych środków było jeszcze więcej, bo widzicie Państwo jak to później działa. Ten stan dróg, stan chodników, stan kolei, to jest wszystko obraz, w którym bezpośrednio spotyka się każdy mieszkaniec województwa śląskiego i każdy, który do nas przyjeżdża, i przez ten pryzmat nas niejako ocenia. Będzie w tym roku zapewne sporo różnych jeszcze nowości związanych z podwyżką płacy minimalnej, z różnego rodzaju presją płacową, która się no mimo wszystko pojawia, no bo taki jest stan rzeczy jeżeli jest inflacja. Nie będę nikogo usprawiedliwiał, ale powiem taką ciekawostkę, z którą spotkałem się we Francji. A więc Francuzi preferują – zresztą ten model naszego samorządu jest w dużej mierze zaczerpnięty z modelu francuskiego – i Francuzi preferują taką myśl, żeby nakłady na administrację były między 8 a 12 %. Ja się z tym nieraz spotkałem, oni się tym bardzo tam, no jakby to powiedzieć, chełpią, że coś takiego potrafią zrobić. I tak sobie zderzyłem to z naszym budżetem i trzeba powiedzieć, że te wydatki u nas na administrację są większe, bo one tam gdzieś oscylują w granicach 13 %. Ale jeżeli się weźmie pod uwagę to, że mamy ten system monitorowania usług publicznych i w tym dziale administracja musi być pokazane wszystko co dotyczy jednostek organizacyjnych Województwa, no to wydaje mi się, że ten zabieg, ten procent musimy zrozumieć, bo jest on spowodowany właśnie tym zabiegiem. Łatwiej byłoby te płace schować we wszystkich jednostkach organizacyjnych i prawdopodobnie wtedy mielibyśmy może 10-11 % nakładów na administrację. To tak tytułem może nie usprawiedliwienia, ale wyjaśnienia. No i Szanowni Państwo, nie ukrywam, że klub radnych Prawa i Sprawiedliwości obarczył mnie zaszczytem żeby Państwu wszystkim przekazać, że wobec tak przygotowanego projektu WPF-u i budżetu na rok 2023, będziemy głosować za jego przyjęciem, z tym, że będziemy też w ciągu roku bardzo wnikliwie spoglądać na wszystkie pojawiające się propozycje, pomysły i będziemy dbać o to żeby tego budżetu, tej konstrukcji budżetu nie zepsuć. I jeżeli Państwo pozwolicie, to jeszcze na koniec trochę prywaty, takiej sprawy publiczno-prywatnej. Tak się składa, że przez ostatnie cztery lata miałem, jak powiedziałem, zaszczyt kierować Komisją Budżetu, Skarbu i Finansów. Myślę, że te prace przebiegały jako tako, nie będę tam się chwalił, jako tako. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować Pani Skarbnik z całym zespołem, bo jak jej nie było, to potrafili ją świetnie zastąpić, za współpracę. Chciałbym bardzo wysoko ocenić materiały, które są przygotowywane, bo to są materiały czytelne, łatwe do zrozumienia, jeżeli ktoś miał do czynienia cokolwiek z budżetem, w zasadzie dobrze opisane, czasami

tam brakuje jakiejś marki samochodu, ale to już tam zawsze można dopytać. No i to jest tak, że ja bym tą czteroletnią współpracę ocenił bardzo pozytywnie, bardzo wszystkim członkom komisji, Pani Skarbnik, wszystkim tym członkom Zarządu, Panu Marszałkowi, którzy uczestniczyli w tych pracach, bardzo serdecznie dziękuję. Chciałbym również podziękować Pani Dyrektor Agacie Iskanin, Panu Grzegorzowi Motyka, który bezpośrednio obsługiwał moją, tak powiem, komisję, no bo zawsze to wszystko elegancko organizacyjnie chodziło i myślę, że to była też dobra nauka i dobre praktyki na przyszłość. Tyle z mojej strony. Bardzo Państwu wszystkim jeszcze raz serdecznie dziękuję, no i wnoszę o uchwalenie budżetu i WPF-u w przygotowanym brzmieniu.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu ! Bardzo proszę, głos zabierze kolejna osoba – Jan Kawulok zgłasza się, proszę bardzo, udzielam głosu !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Ponieważ tutaj mój przedmówca, Stasiu, właściwie powiedział to co ja miałem jak gdyby zarezerwowane, jako szef klubu. Klub Prawa i Sprawiedliwości poprze ten budżet, ale i tak i tak zabieram głos, ponieważ kilka refleksji, które chciałbym jak gdyby przekazać. Przez cztery lata pracowaliśmy nad tym budżetem, nieraz była taka sytuacja, że faktycznie naciskaliśmy na Marszałka o pewne sprawy, potem dokładało się nadwyżki z poprzedniego roku i te cztery lata spowodowały, że faktycznie tutaj widzimy, że Marszałek ten budżet chwali, Pan Stasiu Gmitruk chwali ten budżet, Pan Stasiu Baczyński, i ja też mówię o tym budżecie pozytywnie. Czasem jest bardzo ważny, nie same kwoty, one są dość ważne, ale też pewien model współpracy. Ten model nam się udało świetnie wypracować, i to naprawdę jest na przyszłość taka wielka szansa, że województwo śląskie będzie ... Oczywiście mamy wiele problemów nierozwiązanych, to jest na pewno choćby służba zdrowia, trudny temat, ale i tak i tak ten priorytet, o którym mówimy, czyli droga, ale szerzej, komunikacja, to jest chyba to co najbardziej będzie integrować województwo śląskie. I chyba ten obszar powinniśmy również w następnych latach traktować jako priorytet żeby faktycznie do Katowic było nie tylko blisko z Tychów czy z Sosnowca, ale również z Cieszyna, Żywca czy Tarnowskich Gór. Jeszcze raz bardzo dziękuję, i tak jak powiedziałem, nasz klub poprze przedstawiony budżet. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, teraz głos zabierze Pani Ewa Żak, udzielam głosu !

- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Goście ! Na początku chciałabym powiedzieć, że zgadzam się z Panią Lucyną Ekkert. To co Pani Lucyna powiedziała, ja w pełni się z tym zgadzam. Przeczytałam bardzo uważnie Wieloletnią Prognozę Finansową oraz

projekt budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok. Tak jak i w ubiegłym roku, tak i teraz zabrakło w budżecie środków dla Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej, pomimo że dyrektor tej placówki o nie wnioskował. Trudno nie zauważyć, że wiele instytucji kultury otrzymało w ciągu roku 2022 dodatkowe środki, niestety nasze muzeum nie. Także w budżecie na rok 2023 prawie wszystkie instytucje kultury mają więcej środków pieniężnych, ale niestety nasze muzeum nie znalazło się wśród tych wybrańców. Chcę odnieść się także do zaplanowanych w budżecie na rok 2023 pieniędzy na ochronę zdrowia. Panie Marszałku ! Mówię to już drugi raz, proszę pamiętać, że pieniądze, które dzielimy na ochronę zdrowia, to środki wypracowane przez wszystkich mieszkańców województwa śląskiego. To są nasze śląskie pieniądze, nie może tak być, że jedne szpitale dostają pieniądze, a inne otrzymują *okruchy z pańskiego stołu*. Jako radna Sejmiku Śląskiego muszę się upomnieć o mieszkańców subregionu południowego województwa śląskiego oraz wszystkich tych mieszkańców województwa, którzy czują się pominięci. Ponad rok temu, 13 grudnia 2021 roku, z tej mównicy na sesji budżetowej prosiłam i oczekiwałam, aby taki podział pieniędzy na śląską służbę zdrowia już nigdy nie miał miejsca. Niestety, nie dopilnował Pan tego aby w kolejnym budżecie tak się znowu nie stało. W poprzednim roku zagłosowałam za budżetem, dzisiaj jednak nie mogę popełnić tego błędu i nie będę głosować za tym budżetem, który jest krzywdzący dla mieszkańców południowej części naszego województwa. Muszę jeszcze poruszyć jedną sprawę. Panie Marszałku ! Szpitale z całego województwa wystąpiły do Pana i prosiły o pomoc. Chciały otrzymać pożyczki aby przetrwać ten trudny dla nich okres do końca br. Pięć szpitali otrzymało pożyczki, ale reszta nie. Prosiłam Pana o pomoc dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej. Dzwoniłam i sms-owałam, ale nie raczył Pan odebrać telefonu, ani odpisać na SMS-a. Jeżeli nie współpracuje Pan z radnymi, to jak Pan chce dalej pełnić funkcję marszałka ? Dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę, kolejna zabierze głos Pani Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Państwo Radni ! Szanowni Goście ! Ja też w większości zgadzam się z moimi przedmówcami w kwestii budżetu, to co już zostało wszystko powiedziane. Natomiast gdybyśmy mogli ten budżet podzielić i każdy punkt z osobna głosować, to pewnie większość punktów zagłosowałabym za. Tak jak obiecałam mieszkańcom mojego subregionu, że nie zagłosuję za budżetem jeżeli się nie znajdą pewne inwestycje – znalazły się i mogłabym głosować za. Mówię tutaj o Smoleniu. Walczyliśmy razem z burmistrzem Pilicy i z sołtysem miejscowości Smoleń w tej gminie o ciągi pieszo-rowerowe i one są, z czego się bardzo cieszę, w budżecie. To jest taki drobny punkt, który się znalazł. Natomiast znalazł się również punkt, z którym absolutnie zgodzić się nie mogę. To jest finansowanie

procesu *in vitro*. Z tym niestety nie mogę się zgodzić, ponieważ tak jak już wcześniej mówiłam, taka procedura *in vitro* zakłada niestety poczęte życie ludzkie na utratę. Nie ma jeszcze naukowej metody *in vitro*, która pozwoli na narodzenie żywego dziecka bez produkcji, tak brzydko nazwanej, osób, które nie będą miały szansy na przeżycie. I z tym nie mogę się zgodzić. Tutaj z tego miejsca chciałabym się zwrócić również do wszystkich rodziców, którzy będą chcieli korzystać z tej procedury żeby pomyśleli o tych dzieciach, które się nie narodzą, które zostaną poczęte, ale się nie narodzą. Oczywiście z wielkim szacunkiem i z uznaniem dla wszystkich rodziców, którzy pragną mieć potomstwo, dla wszystkich osób, które narodziły się z tej metody. Każde życie ma szacunek, ale bardzo proszę o myślenie również o tych dzieciach, które poczną się, a nie będą miały szansy na dalszy rozwój i na narodzenie i życie. Życie ludzkie zaczyna się od poczęcia do naturalnej śmierci. Naturalnej. I w tym momencie, może już kończąc te rozważania na temat życia osób nienarodzonych, chciałabym również prosić Panie Przewodniczący, wszyscy Państwo, o pamięć o tych, którzy byli z nami w zeszłym roku, a dzisiaj ich nie ma. To jest nasza koleżanka radna Małgorzata Zarychta-Surówka, dokładnie rok temu, to była ostatnia sesja, na której Małgorzata jeszcze z nami była. Bardzo proszę o uczczenie jej pamięci. Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie, a światłość wiekuista niechaj jej świeci, niech odpoczywa w pokoju wiecznym. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę Państwa, kolejny do głosu zgłosił się Pan Mirosław Mazur, udzielam głosu, bardzo proszę.
- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Cóż można powiedzieć o tym proponowanym dzisiaj budżecie ? Z całą pewnością jest to budżet poprawny i spełnia wszelkie przesłanki formalne żeby go uchwalić. Nie będę się tutaj za długo rozwodził, albo w ogóle, na temat tego na jakich przesłankach ten budżet powstał, na jakich założeniach, chodzi mi tutaj dokładnie o tę informację, którą przekazał w październiku rząd, bo żyjemy w czasach mocno niestabilnych, ale musiałbym pewnie dużo gorzkich słów powiedzieć pod kierunkiem rządzących dzisiaj, pod kierunkiem rządu Prawa i Sprawiedliwości czy Zjednoczonej Prawicy. Czasy są, tak jak powiedziałem, niestabilne, ale wiele jak nie większość tej niestabilności zafundowała nam nieudolność tych rządów, i m.in. inflację, i co tu dużo mówić, zobaczycie to Państwo, jak już nie zobaczyliście w sklepach przy zakupach świątecznych. Tak to wygląda. Wzrosty wynikające z inflacji oznaczają też większe wydatki, więc tak naprawdę zobaczymy jak to będzie wszystko wyglądało, jak zamkniemy ten rok i jak to będziemy wszystko realizować w przyszłym roku. I oczywiście, proszę Państwa, nie jest to budżet naszych marzeń, bo żaden budżet, a przynajmniej ja do tej pory w swojej karierze samorządowej nie spotkałem takiego budżetu żeby którykolwiek budżet był

budżetem marzeń, bo nie jest z gumy i tam się wszystkiego nie da pomieścić, ale było tu już dzisiaj kilka refleksji. Ja też taką refleksję wyrażę, że 21 listopada ta zmiana, która tutaj nastąpiła, daje jednak szansę na poprawę tego budżetu w ciągu przyszłego roku, tak aby zniknęły z tego budżetu zadania o wątpliwej wartości dla mieszkańców województwa śląskiego, tak jak np. *Panteon*, ale pojawiły się w większej ilości inicjatywy takie, które tą wartość przynoszą, poprawiają jakość życia i stają też po stronie słabszych. I tu wspomnę o tym programie, który już koleżanka przede mną wspomniała – *in vitro*. Uważam, i uważamy jako klub Koalicji Obywatelskiej, że jest to projekt, który da szansę tym 20 %, aż do 20 % liczonych par, które tej szansy na spełnienie swoich marzeń, skonsumowanie swojej miłości w inny sposób, nie mają. Myślmy też o tym żeby ten budżet miał możliwość w przyszłym roku być zracjonalizowany, jak idzie o wydatki związane z promocją, jak zwiększenie też udziału podmiotów komercyjnych w przedsięwzięcia takie, które mają bardziej charakter, choć sportowy, ale komercyjny, oczywiście inwestycje w infrastrukturę czy też ochronę środowiska, jak zmniejszenie uciążliwości niskiej emisji. No i tutaj kolejna porcja dziegciu, Panie Przewodniczący Baczyński – chodzi o sytuację w służbie zdrowia. Otóż to stanowi dla nas wszystkich osobne wyzwanie, bardzo poważne i bardzo trudne. Poprawa sytuacji w ochronie zdrowia, która jest tak trochę na życzenie, a może przede wszystkim na życzenie dzięki tolerowaniu fatalnego zarządzania i tolerowaniu wątpliwej klasy menedżerów. To wszystko spowodowało, że ta służba zdrowia jest naprawdę w bardzo poważnym, by nie powiedzieć w opłakanym, stanie. Tak jak powiedziałem już, po tym 21 listopada dostrzegamy jednak pewną nadzieję, bo po raz pierwszy od czterech lat zaczęliśmy rozmawiać o tym co nas boli, znaleźliśmy pewne zrozumienie jeżeli idzie o propozycje płynące ze strony klubu Koalicji Obywatelskiej – tak tutaj doceniamy decyzję o uruchomieniu w tym proponowanym WPF-ie i potem w deklaracjach w przyszłym roku programu *in vitro*, jak też i te deklaracje, które padły jak idzie o racjonalizację wydatków promocyjnych, a nam chodzi o racjonalizację wydatków związanych z Diamentową Ligą. Jako radni klubu Koalicji Obywatelskiej będziemy głosować za przyjęciem zaproponowanego dzisiaj budżetu w takim kształcie, jak jest, ale z całą pewnością nie jest to jego ostateczna treść jak idzie o kwoty i o zadania. Tak, że to, podsumowując, jest stanowisko naszego klubu Koalicji Obywatelskiej. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! *Ad vocem* zgłasza się Pan Stanisław Baczyński, udzielam głosu !
- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja bardzo serdecznie dziękuję za tytuł, którym zostałem obdarzony, ale chyba nastąpiła jakaś pomyłka ? Ja już przewodniczącym żadnej komisji nie jestem. - ...[głos z sali]... chyba, że to tak do końca życia już zostanie, no to się cieszę. Ale byłem przewodniczącym też rady powiatu, to może to nawet dobrze.

Natomiast...[głos z sali]... mów mi Mirek ? A OK., Mów mi Staszek, no to jest, to przynajmniej...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – proszę Państwa ! Ale bardzo proszę, Panie Radny...
- **radny Stanisław Baczyński** – ale Pan Przewodniczący mówi do mnie czy do Pana Mazura ? Bo nie ja tę dyskusję rozpocząłem.
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – moja prośba jest skierowana do obydwu Panów, dobrze ? Wróćmy do merytorycznej dyskusji.
- **radny Stanisław Baczyński** – ja jestem taki normalny chłopak, zdyscyplinowany, więc podporządkowuję się. Natomiast odnosząc się do drugiej kwestii, to ja powiem tak: nie wiem, dlaczego uwaga o służbie zdrowia jest do mnie z imienia i nazwiska ? Ani się służbą zdrowia nie zajmowałem, ani nią nie zarządzałem. Szef tutaj, który był i jest, wie dokładnie kto się służbą zdrowia zajmował, więc ja nie wiem, dlaczego do mnie ? Ja niemniej jednak w całości popieram głos, który tutaj podniosła moja koleżanka z subregionu – Ewa. No nie można wybiórczo traktować szpitali, nie można jednym dawać żeby żyli, a drugim nie dać żeby przeżyli. To jest istotna różnica. Ja już o tym mówiłem na Komisji Budżetu. Nie mylmy, Szanowni Państwo, straty, którą się generuje w ciągu roku, czy pokrywania straty z tym, że daje się komuś szansę na przeżycie. Ja jestem samorządowcem bardziej niż politykiem i powiem Państwu tak – po powołaniu do Rady Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej z uwagą przyglądałem się działalności Pani Dyrektor, tym wszystkim zabiegom, tej całej szamotaninie z tą splątą ogromnego zadłużenia, z pokrywaniem bieżących potrzeb, z użerką z wierzycielami, z różnymi sposobami organizacyjnymi żeby oszczędzić środki. I wiecie Państwo, jestem dla niej pełen podziwu. I to, że dzisiaj występujemy o to żeby ten szpital dostał kroplówkę na przeżycie, to nie jest nic szczególnego. To jest po prostu po to żeby ten szpital, jedyny szpital wojewódzki w subregionie południowym, po prostu leczył ludzi. Dziękuję !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! I Pan Czarnynoga, bardzo proszę o zabranie głosu, udzielam...
- **radny Piotr Czarnynoga** – Panie Przewodniczący ! Wysoki Sejmiku ! Panie Marszałku ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Państwo ! Mamy dobry budżet na 2023 rok i dobrą Wieloletnią Prognozę Finansową. Strona dochodowa i wydatkowa imponuje 30 % wzrostem. W szczególności zapewnione jest finansowanie na dobrym poziomie zadań związanych z transportem i drogami wojewódzkimi, służbą zdrowia oraz kulturą. Zadłużenie budżetu jest na

relatywnie niskim poziomie. To duża różnica w stosunku do budżetu Województwa Śląskiego na 2019 rok, kiedy przejmowaliśmy jako Prawo i Sprawiedliwość władzę w województwie śląskim. Mam nadzieję, że Marszałek Województwa Śląskiego, który dobrze zarządzał budżetem przez cztery ostatnie lata, znajdzie w sobie siłę by oprzeć się naturalnej dla rządów Platformy Obywatelskiej umiejętności psucia budżetu. Mówiłem o tym wielokrotnie w latach 2011-2018, krytykując ówczesne budżety, skromne dochody budżetów, słabą realizację wydatków oraz niepohamowany apetyt do zadłużania budżetów. Przekazujemy wam dobry budżet. Ale już dzisiaj za chwilę, macie przewagę w głosowaniu, za chwilę będzie przyjęta autopoprawka Zarządu i ona pokaże niepokojący kierunek psucia budżetu z powodów ideologicznych, bo jak inaczej nazwać program *in vitro*, który wplątuje budżet samorządowy w zadania właściwe dla Narodowego Funduszu Zdrowia. Wyrażam nadzieję, że zmiany proponowane przez Zarząd Województwa pod naciskiem radnych w kolejnych miesiącach 2023 roku nie popsują tego dobrego budżetu. Dziękuję za uwagę !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! *Ad vocem* zabierze głos Mirosław Mazur. Bardzo proszę Panie Radny, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Kolego Radny Piotrze ! Przecież wiesz doskonale... Przewodniczący Piotrze, tak ... przecież doskonale wiesz dlaczego wchodzimy w takie zadania. Wchodzimy w zadania takie, bo wasz rząd ich nie chce realizować. Wasz rząd realizuje tylko śledzenie słupek wyborczych poparcia i realizuje tylko to co się przekłada na słupki poparcia. Jeżeli coś się nie przekłada na słupki poparcia, to nie dba o słabszych, przykłady opieki nad osobami niepełnosprawnymi, nie dba o mniejszości. Liczy się tylko jedno – słupki poparcia. No i trwanie przy władzy, czego byliśmy świadkami przy głosowaniu nad odwołaniem Ministra Ziobry. Liczy się tylko to żeby była władza. I dlatego – to jest prosta odpowiedź, nie chcę przedłużać tego, bo to nie jest miejsce na taką dyskusję, ale nie chcę przedłużać tego – ale chcę odpowiedzieć, dlaczego wchodzimy w takie zadania. I jeszcze raz podkreślam, że problem niepłodności – leżący zarówno po stronie i męskiej, i damskiej, żeby była jasność – dotyka od 15 do 20 % par statystycznie. To jest bardzo duży problem i nie możemy wobec niego przejść obojętnie. Mówiłem to w zeszłym roku, miałem nadzieję, że się w tym roku nie będę musiał powtarzać, ale widzę, że te argumenty jakby wypieracie. Budżet jest odzwierciedleniem realizacji jakichś zadań wcześniejszych. I doskonale ... akurat Ty, Piotrze, powinieneś znać, bo ... Dobrze, to Panie Piotrze, skoro nie przeszliśmy na ty, to Panie Piotrze. Doskonale Pan powinien wiedzieć, zwłaszcza będąc radnym poprzedniej też kadencji, że budżet, czy długi wynikały z realizacji zadania pod tytułem *Stadion Śląski*. I z chwilą, kiedy się ta realizacja tego zadania skończyła, to w WPF-ach, jak prześledzić je do tyłu, widać było, że będą tutaj zupełnie inne wskaźniki

pojawiły się po latach. I nie jest to nic odkrywczego, tylko o tym po prostu zapomnieliście. Zapomnieliście też – może nie to, że zapomnieliście – wtedy, kiedy realizowany był Stadion Śląski, to oczywiście spotykał się z wielką krytyką. Wtedy, kiedy był oddany do eksploatacji, to był sztandarowym obiektem, który chętnie wykorzystywaliście do różnych działań promocyjnych i wtedy się tym stadionem nie brzydziliście. Dzisiaj zapomnieliście o tym, że ta sytuacja finansowa Województwa Śląskiego przede wszystkim wynikała z realizacji tamtej inwestycji. Tyle !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! *Ad vocem* zgłasza się do wypowiedzi Pani Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Państwo Radni i Państwo Goście ! Do wypowiedzi Radnego, Pana Mazura. Rząd obecny zatroszczył się o najsłabszych, czyli dzieci, w postaci zasiłków *500 plus*, od kilku lat wypłacanych. Rząd obecny zatroszczył się o najsłabszych, czyli seniorów, którzy mają 13. i 14. emerytury. Obecny rząd zatroszczył się od tych, którzy długo pracują, przechodzą na wiek emerytalny wcześniej, obniżył ten wiek emerytalny. Ja mogę tutaj listę jeszcze wydłużać, natomiast nie o to chodzi. To jest oczywiście wielkie pomówienie i okropna bzdura, co Pan powiedział, że rząd Prawa i Sprawiedliwości liczy na jakieś słupki – to chyba miał Pan na myśli Platformę Obywatelską. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – kolejna osoba zgłasza się do wypowiedzi. Pani Beata Kocik, udzielam głosu, bardzo proszę !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Przepraszam za głos, ale jestem trochę chora, może tak powiem. Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zarządzie, Koledzy i Koleżanki Radni ! I Panie Przewodniczący, i cała opozycja, czyli cała Koalicja Obywatelska, jeszcze na ten moment ! Dlaczego tak mówię ? Bo bardzo jestem zdziwiona, że poprzecie ten budżet. Ponieważ cztery lata ze sobą współpracowaliśmy, żaden budżet wypracowany przez nas radnych, bo uważam, że przy pracy w sprawie budżetu pracują wszyscy radni – oprócz tego Zarząd, oprócz tego oczywiście Pani Skarbnik – przez cztery lata żaden budżet wam się nie podobał i o ile pamiętam, Pan Przewodniczący Mazur zaczynał krytykę budżetu od przede wszystkim krytyki rządu, rządu Prawa i Sprawiedliwości. Zresztą każda jego wypowiedź kończy się bądź zaczyna na krytyce rządu. Nie będę powtarzała tego, co mówiła Pani Radna Jadwiga Baczyńska, każdy jest obserwatorem, każdy może mieć swoje zdanie. Ale naprawdę Panie Przewodniczący, jeżeli krytykuje się budżet, akurat tej krytyki nie usłyszałam, natomiast usłyszałam jasno, że dlatego ten budżet będzie przez was poparty, ponieważ będziecie go bardzo mocno zmieniać. Nie powiem, że życzę wam powodzenia, absolutnie nie życzę wam powodzenia w tej zmianie

tego budżetu, bo będą na pewno na każdej sesji, bądź co drugiej sesji poprawki składane. Natomiast Panie Marszałku, bardzo Panu współczuję, bo będzie Pan miał naprawdę ciężki orzech do zgryzienia, ale to już, jakby nie było, po 21 listopada, jak Pan Przewodniczący bardzo słusznie powiedział, to już sprawa Pana Marszałka i sprawa opozycji. Natomiast ja ze swojej strony bardzo dziękuję Panu Stanisławowi Baczyńskiemu, akurat wyszedł, Przewodniczącemu do tej pory Komisji Budżetu, za tą czteroletnią ciężką pracę, ponieważ on o budżecie wiedział prawie wszystko. Zawsze można było się zwrócić do niego o pomoc. Pani Skarbnik dziękuję właśnie za tę merytoryczną współpracę, jak również dziękuję poprzedniemu Zarządowi: Pani Izabeli Domogale, Pani Beacie Białowąs, Panu Darkowi Starzyckiemu, Panu Wojtkowi Kałuży, bo to też jest ich zasługa. Tak, że na tych podziękowaniach chciałam skończyć, i nie życzę, Panie Przewodniczący, aż takiego powodzenia i aż tak wielu poprawek. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę, głos zabierze Pan Zbigniew Przedpełski, udzielam głosu !
- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Ale przede wszystkim Szanowny Panie Przewodniczący Mazur ! Ja przepraszam, będę mówić krótko, choć powinienem mówić przez kilka godzin, ale naprawdę, Panie Przewodniczący, ja rozumiem to, co właśnie powiedziała Koleżanka. Pan przy każdej okazji nie dyskutuje, Pańskie wypowiedzi nie są na temat budżetu, nie są na tematy merytoryczne, a są na tematy, żeby krytykować rząd. To bardzo przepraszam, ale ja się tylko krótko odniosę. Jeżeli Pan krytykuje ten rząd i krytykuje Pan w inflacji, jaka nastąpiła i nasze kłopoty energetyczne, bo zapewne ... to chciałem tylko przypomnieć, że centralę tej polityki, ta polityka energetyczna polegająca na uzależnieniu nas gospodarczym od, nazwijmy to dyplomatycznie, *wschodu*, rodziła się gdzie ? W Brukseli ...[głos z sali]... To ja tego nie powiedziałem ! Ja tego nie powiedziałem, ale z pewnością urodziła się w Brukseli i ja Panu tylko chciałem jedno przypomnieć, Panie Przewodniczący Mazur, że – nie wiem, nie pamiętam, czy Pan był wtedy obecny – ale w lutym bodajże roku 2015 ówczesny rząd Ewy Kopacz już chciał zlikwidować polskie górnictwo i poświęcić ...[głos z sali]...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...najmocniej przepraszam, Panie Radny, ale ...[głos z sali]...
- **radny Zbigniew Przedpełski** –...specjalną sesję Sejmiku tu naprzeciwko na Dąbrowskiego...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – przepraszam ! Proszę Państwa ! Jesteśmy w punkcie uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego. Mam wrażenie, że ta dyskusja troszeczkę schodzi na bok...
- **radny Zbigniew Przedpelski** –...właśnie à propos tej Wieloletniej...
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo proszę, żebyśmy w tym punkcie, dobrze ? ... Skupili się na meritum sprawy.
- **radny Zbigniew Przedpelski** –...dobrze Panie Przewodniczący ! À propos Wieloletniej Prognozy Finansowej, zgadzam się jak najbardziej. Zapowiedzieliście Państwo już, że będziecie ten dobry budżet i dobrą Wieloletnią Prognozę Finansową psuć. Ja tylko przypominę jedno, że ten model, ten projekt służący ochronie najbiedniejszych, to jest, Panie Przewodniczący, tysiąc żywych urodzeń około, w ciągu czterech lat maksimum, kosztem minimum 20 mln zł. To są takie projekty, które już zapowiedzieliście, że będziecie realizować. No przykro !
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę Państwa ! W ten sposób wyczerpaliśmy dyskusję i zaproszę Pana Marszałka żeby się odniósł do tych tutaj opinii Państwa.
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo ! Cieszę się, że razem z Panią Skarbnik możemy konstruować ten budżet, bo przynajmniej jak będziemy nad nim zawsze pracować, to będziemy starali się łączyć. I jak każdy budżet zawiera wiele punktów, które są spełnieniem marzeń części radnych, a są też potrzebami naszej rzeczywistości lokalnej, regionalnej, bo dziury w ulicach, czy braki w modernizacjach nie mają barw partyjnych w mojej ocenie. Ja tak pokrótce się odniosę do tych wypowiedzi bardziej merytorycznych, bo do folkloru to daleko mi na dzień dzisiejszy. Może tak, Szanowni Państwo ! Ja uważam, że to jest najlepszy budżet w historii. Śmiało mogę to powiedzieć. W historii samorządu praktycznie 23-24 lat. Największe dochody, wydatki majątkowe też na przyzwoitym poziomie. Nie zgadzam się co do ustawy o JST, która zabiera nam część środków i przekazuje je na 2024 rok. Jeżeli te środki gospodarka na Śląsku wypracowuje w tym roku, to czemu przy tej inflacji mamy czekać na rok przyszły ? Z drugiej strony potrzeby regionalne są duże w różnych obszarach. My nie odpowiadamy za politykę zdrowotną. Ja wielokrotnie mówiłem Panu Wojewodzie: *Panie Wojewodo, weź w szpitala od nas, co to za różnica czy to ma Urząd Marszałkowski, czy Wojewoda ?* Nie bylibyśmy wtedy organem założycielskim, nadzorującym i rząd by wtedy musiał z tego wielkiego kontraktu NFZ-u rozwiązywać te problemy. Jak widać nikt nie chce przyjąć tych szpitali. Nie było takiej oferty przyjęcia, więc zasadniczo jeżeli jest jeden płatnik, to to

jest rywalizacja między szpitalami, która prowadzi do sytuacji, która na dzień dzisiejszy jest zabójcza dla tych wszystkich podmiotów czy instytucji, bo w pogoni za specjalistami, w pogoni za lekarzami, którzy mają odpowiednią specjalizację, szpitale podkupują sobie poszczególnych profesorów, doktorów, i w tym momencie ta sytuacja napędza spiralę zadłużenia, bo świadczenie jest jedno dla wszystkich – więc to naprawdę wymaga, myślę, że nie poziomu regionalnego, bo widocznie my tych kompetencji nie mamy, ale stworzenia systemu, który będzie racjonalny. Na tę chwilę jest pula środków i z tej puli środków nie starcza. Jak sięgam pamięcią, może Pani Skarbnik mnie tutaj wyprostuje moją pamięć, bo pamięć instytucjonalna Pani Skarbnik jest większa, nigdy żaden szpital nam nie zwrócił pożyczki. Czy zwrócił ? ... Nie zwrócił ! Może coś tam było dawno temu ? ... [głos z sali] ... nie, więc z wszystkich tych pożyczek, no teraz sytuacja jest taka, których udzielamy, nie musimy ich udzielać, ale ratujemy tę sytuację i ratowaliśmy przez cztery lata. Kiedy sytuacja już jest naprawdę pod kreską, i to są zobowiązania wymagalne, więc ten szpital już naprawdę ani nie ma ruchu, ani w prawo, ani w lewo, i to nie jest tak, że ktoś nie chce dać, bo chętnie bym pożyczył. Kolejny szpital, który jest na tapecie, na wokandzie, to *Parkitka* w Częstochowie, która potrzebuje 20 paru mln zł, a oferta z rynku jest taka, Szanowni Państwo, że wezmą od pośrednika 25, a oddadzą 40 mln. No to jest właśnie taka spirala zadłużenia, która pogrąży ten szpital za chwilę, jak nie znajdziemy środków w nowym roku. No, ale z drugiej strony wysokość kontraktu jest, jaka jest, z drugiej strony można by tutaj mnożyć, i dobrze wiele razy rozmawialiśmy na tematy związane z opieką zdrowotną, ona nigdy nie jest łatwa, ale z drugiej strony to, co się wydarzyło przez ostatnie trzy, cztery lata w różnych obszarach, czy kryzys, czy inflacja, czy kryzys energetyczny, to powoduje wzrost kosztów wszędzie – mechanizmy są połączone. I dlatego jeżeli my jako samorząd musimy czekać na swoje pieniądze rok, ja się z tym nie zgadzam i nie zgadzałem się cały poprzedni rok z *Polskim Ładem*, pisałem z Panią Skarbnik pisma do Ministerstwa Finansów, do Pana Premiera, żeby dla Śląska zrobili po prostu wyłom w tej ustawie, bo nam nic nie daje na dzień dzisiejszy. My cały rok się zastanawialiśmy, czy wykonamy wszystkie zadania i z czego nam zostanie, żeby udzielić pożyczki, bo żyliśmy z zaliczek. To dla takiego wielkiego organizmu jak województwo śląskie nie jest zdrowe. Tak się nie da na dłuższą metę funkcjonować, bo życie jest nieprzewidywalne i tych problemów nieprzewidywalnych jest bardzo dużo. To tak słowem komentarza odnośnie tych wszystkich spraw związanych z opieką zdrowotną, też inwestycji w opiekę zdrowotną jest bardzo dużo. I ja uważam, że skalą upadku regionu – i to będę mówił zawsze głośno i to powtarzałem – jest to, że nas nie stać dzisiaj na wybudowanie sensownego dużego szpitala wielospecjalistycznego. Nas na to po prostu nie stać, to jest jakieś 1,5 mld zł w najprostszej linii, które i tak nie za wiele rozwiąże. I tu jest raczej strona rządowa powinna wskazać środki, gdzie takie podmioty powinny powstać, żeby te szpitale, które mają najlepsze lata często za sobą, mają po sto lat tej substancji

budowlanej, to tak się nie da, ciągle będziemy *wiązać buta dżdżownicą* w tych szpitalach, że tak powiem w cudzysłowie. Dobrze, Szanowni Państwo ! Wracając do meritum. To jest najlepszy budżet od wielu, wielu lat, największe dochody. Ja uważam, że wzrost z 1 mld 200 mln w 2018 do 2 mld jako dochody własne, to jest potężny wzrost. Cieszę się, że przynajmniej mogę zapewnić Państwa, że dopóki ja będę kierował pracami Zarządu, będę starał się łączyć wszystkie strony, czy to strony z lewicy, z prawicy, z Platformy, czy z PSL-u, bo wszystkie te barwy, które tutaj występują, mają swoje potrzeby wynikające z tego co nasze społeczeństwo przedstawia i nie można tutaj nikogo wykluczać. To po pierwsze. Po drugie – środki unijne, Pan tutaj Przewodniczący Baczyński, że tak powiem tytułarnie, historycznie, zwróć się. Sytuacja jest prosta. Myśmy też na spotkaniu z Panem Timmermanssem podnosili, że wydatkowanie środków z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji do 2027, 2026 roku w kwocie 50 % jest niemożliwe, bo po prostu jest to za krótki czas, z uwagi na brak wdrożenia mechanizmów praworządności. To już nie nasza piłka. My mamy dwie decyzje Komisji Europejskiej odnośnie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, i mamy drugą decyzję od polityki spójności, więc po stronie samorządu mamy wszystko. Wdrażanie tego nie zależy od nas, tylko od zgody Komisji Europejskiej. Więc to nie ten adres, bo ja uważam, że te środki już powinny dawno pracować. Dawno, bo naprawdę każdy miesiąc to jest strata. O *Polskim Ładzie* mówiłem. Też tutaj jest kwestia podnoszona administracji. Szanowni Państwo ! Siłą tego urzędu są ludzie. Pracownicy, instytucje, dyrektorzy, którzy dbają o to – oni też muszą być we właściwy sposób wynagradzani. To nie jest tak, że dzisiaj na rynku jesteśmy w stanie znaleźć jakichś super fachowców za jakieś pieniądze. Praca w administracji publicznej nie jest popularna. Wiele osób robi to z pasji, dlatego trzeba ich dobrze wynagradzać, i jak Państwo przyjmiecie ten budżet, ten urząd też otrzyma podwyżki, instytucje podległe, ci też ludzie mają swoje rodziny i mają swoje wydatki, i tak to są chyba największe podwyżki w historii, które planujemy, ale z drugiej strony nie ma innego wyjścia. Dotacja na oświatę. A propos Planetarium to raczej jest błąd kardynalny w myśleniu o tym projekcie, z uwagi na to, że gdyby to była inna instytucja, to by można myśleć o przekazywaniu pieniędzy dla pracowników w inny sposób. Ale to jest jednostka, placówka oświatowa, a więc tutaj wchodzi inne przepisy, nie jesteśmy w stanie tego zmienić, bo zmiana profilu tej instytucji spowodowałaby nakaz zwrotu dofinansowania, więc ...[głos z sali]... tak, tak, ale mówię jeżeli chodzi o Planetarium. Musi to tak funkcjonować, jak funkcjonuje w zakresie trwałości projektu, no i tutaj nie ukrywam, że Pan Dyrektor Janta jest, uważam, dobrym duchem tej instytucji. Myśmy o tym mówili wielokrotnie, że to będzie problem na przyszłość, ale niestety nie jest to inna instytucja, nie jest to jednostka budżetowa, nie jest to instytucja kultury, nie wiem, naukowa, więc to wszystko żyje z dotacji. A te dotacje w subwencjach w roku przyszłym 2023, to jest ponad 66 mln. My z roku na rok sukcesywnie zwiększamy ilość tych dotacji, no ale to też są granice. To są zadania, jakby nie było, gdzie strona rządowa powinna

wykazać do tych zadań więcej wkładu finansowego, ile tutaj, Szanowni Państwo, jest dyskusja, jak my chcemy zlikwidować jeden oddział biblioteki, który we współczesnych czasach nie przyciąga już młodych ludzi. No nie oszukujmy się, że biblioteka pedagogiczna gdzieś tam coś przyciąga. No nie przyciąga. Przyciąga może studentów, kogoś, to też są koszty. Oczywiście trzeba podjąć decyzję polityczną, a tutaj już z tą odwagą bywa różnie. Myślę, że wynik za 2022 rok będzie miejscem, gdzie będziemy mogli podzielić w marcu te środki, myślę, że w sposób sprawiedliwy. Z drugiej strony chciałbym podkreślić, że tych potrzeb w instytucjach kultury też jest bardzo dużo, ale z roku na rok te nakłady są zwiększane. Ja myślę, że nie chciałbym żeby tu wyszło takie przekonanie z tej sesji, że w tym budżecie będą jakieś wielkie zmiany, bo zasadniczo kluczowe elementy zostały w nim nakreślone. Jest też jakaś odpowiedzialność instytucjonalna w stosunku do zadań, które są, dlatego myślę, że kolejny budżet będzie też przedmiotem analiz Państwa, jest harmonogram przyjmowania wniosków do budżetu. Ja uważam i tutaj nie zgadzam się z Panem Przewodniczącym Koplem odnośnie Diamentowej Ligi i mamy na to swoje argumenty. Jako czteroipółmilionowy region mamy świetną markę promocyjną. Jak Szanowni Państwo, część Państwa Radnych w przeszłości wydawała zgodę na wzięcie kredytu na stadion, no to ten trzeba stadion też czymś zapełnić, Szanowni Państwo – wydarzeniami. Nie można tam postawić jakiejś budki ze straganem i uważać, że co się tam dzieje. Ja uważam, że dzieje się dużo dobrego i będziemy też o to dbać żeby ten międzynarodowy charakter naszego regionu, jesteście czteroipółmilionowym regionem, mógł być realizowany. Jeszcze stadionu nie spłaciliśmy, jeszcze w przyszłym roku jest parę milionów złotych do spłaty, więc jakby to powiedzieć, że stadion jest spłacony, to jest uproszczenie. Więc myślę, że trzeba się skupiać na tym, co łączy i gorąco Państwa wszystkich zachęcam do poparcia tego budżetu. Uważam, że zawiera wiele dobrych propozycji. Nie jesteście też cudotwórcami jako radni, jako Zarząd, żyjemy z tych środków, które wpływają. W mojej ocenie mogło być ich więcej, z uwagi na to, że choćby te wpływy z CIT-u i z PIT-u już widać, że będą zdecydowanie większe i na to wpływa sytuacja gospodarcza w kraju, niskie bezrobocie w regionie, ale też inflacja ma tutaj swoje znaczenie odnośnie wielkości obrotów poszczególnych przedsiębiorstw. Więc to nie jest wszystko takie zerojedynkowe i gorąco zachęcam, było dużo inwestycji i dużo dobrych projektów, wydaje mi się, że mamy stabilny budżet, mamy duże rezerwy finansowe na projekty unijne, na absorpcję tych projektów unijnych, na środki, które możemy zaciągnąć, gdy to wszystko się rozpędzi – tam współczynnik zadłużenia jest 17,6 %, to jest naprawdę niewiele, a z drugiej strony tych potrzeb będzie najwięcej w historii z uwagi na to, że program operacyjny dawny, czyli Fundusze Europejskie dla Śląskiego i Fundusz Sprawiedliwej Transformacji to jest prawie 23,5 mld zł. Oczywiście Województwo nie będzie pochłaniało wszystkich tych pieniędzy, bo te pieniądze w większości pójdą na projekty, na samorządy, ale też ma swoich paręnaście kluczowych projektów, które chce realizować i potrzebuje wkładu.

I myślę, że naszymi głównymi wyzwaniem, Szanowni Państwo, to jest kolej na dzień dzisiejszy i to, jak tę kolej wyposażyć w dobry tabor. A to są milionowe, idące w setki milionów złotych kwoty, o które musimy zadbać, przygotować się, no bo po prostu to wszystko się zużywa, na rynku tego brakuje, dlatego też tutaj duże nakłady na *Koleje Śląskie*, też koszt utrzymania kolei rośnie w stopniu bardzo wysokim z uwagi na to, co się dzieje na rynku – energia elektryczna, koszty pracy, koszty usług, to ma na sobie wszystko odbicie i myślę, że o to musimy zadbać żeby to wszystko utrzymać, tam, gdzie można udać, udajemy, dajemy środki dodatkowe. To naprawdę wynika to z dobrej woli, nie ma tutaj nigdzie złej woli – jeżeli chodzi o instytucje kultury, ja się zawsze staram to trzymać w ryzach i każda instytucja czy w tym roku, czy z wyniku te środki finansowe dostaje. Też jesteśmy zaskakiwani przez współorganizatorów, jeżeli chodzi o współprowadzenie w poszczególnych instytucjach, bo to nie jest tak, że urząd wszystkie 22 instytucje prowadzi, ale też ma współorganizatorów i ci współorganizatorzy nie dają tyle środków, ile powinni dawać i to też, jakby to powiedzieć, wynika z chyba braku dobrej woli albo problemów finansowych ? Z drugiej strony jak się na coś godziliśmy, na dwie strony się umawialiśmy, to dwie strony powinny te środki, obie strony porozumienia wspólnymi siłami przekazywać, bo to też jest dobro regionalne. Ja bardzo dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Bardzo proszę, teraz głos zabierze Pani Ewa Żak, udzielam głosu !

- **radna Ewa Żak** –...Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Goście ! Ja tu chciałam się odnieść do słów Pana Marszałka, że szpitale otrzymują pożyczki, które są potem umarzane. Niestety, Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej nie miał takiego szczęścia żeby mu umorzyć pożyczkę. Zawsze spłacał swoje należności. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Proszę Państwa ! Wyczerpaliśmy w tym punkcie dyskusję. Bardzo proszę, przechodzimy do głosowania – podjęcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035. Przypominam tylko, że opinia Komisji Budżetu jest pozytywna. Bardzo proszę, głosujemy...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	1
wstrzym.	1

4. Podjęcie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2023 rok (druk VI/596):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę Państwa ! Jeszcze tylko zapytam dla porządku, czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos ? Jesteśmy w kolejnym punkcie, a mianowicie *podjęcie uchwały w sprawie budżetu na rok 2023*. To już myślę, że te głosy w dyskusji już wybrzmiały. Nie ma kolejnych osób. Zapytam Przewodniczącego Komisji Budżetu o opinię ... Opinia jest pozytywna, dziękuję bardzo ! I proszę uruchomić głosowanie w sprawie uchwały w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na rok 2023 ... Aha, mamy jeszcze dwie autopoprawki. I to jest zmiana zapisów w § 12 projektu uchwały, i druga autopoprawka to zmiana zakresu i kwot w promocji zdrowia, strona 144 projektu budżetu Województwa. I najpierw głosujemy, proszę Państwa, poprawkę. I to jest ta pierwsza poprawka, która dotyczy § 12, bardzo proszę, najpierw głosujemy autopoprawkę pierwszą...

Głosowanie nad przyjęciem poprawki do projektu budżetu na 2023 rok (zmiana treści paragrafu 12 uchwały → „uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego”):

za	24
przeciw	17
wstrzym.	1

Głosowanie nad przyjęciem poprawki do projektu budżetu na 2023 rok – zmiana w uzasadnieniu – dział 851 – ochrona zdrowia, realizacja zadań bieżących, s. 144 → punkty 7 i 8):

za	24
przeciw	16
wstrzym.	2

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...mamy już te dwie poprawki wprowadzone i głosujemy cały budżet na rok 2023. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą (wraz z przyjętymi poprawkami):

za	38
przeciw	2

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...a więc uchwaliliśmy budżet na rok 2023, gratuluję ! Proszę Państwa ! Ponieważ już od pewnego czasu czeka na zabranie głosu Pani Poseł Wanda Nowicka, a nasze obrady się wydłużają, więc pozwólcie Państwo, że w tym punkcie oddam jej głos. Bardzo proszę Pani Poseł i przepraszam, miałem nadzieję, że krócej potrwałoby nasze obrady i stosowne zabranie głosu będzie już po tej części uchwał, ale wiem, że Pani Poseł się również spieszy do swoich obowiązków. Oddaję głos, bardzo proszę !

- **Pani Wanda Nowicka, poseł na Sejm RP** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowne Panie Radne i Panowie Radni ! Choć nieraz byłam w przepięknej Sali Sejmu Śląskiego, ale nigdy na posiedzeniu rady Sejmiku Województwa Śląskiego, w związku z tym nie mogę się powstrzymać żeby tych paru słów do Państwa nie skierować. Ale kieruję je nie wyłącznie we własnym imieniu, ale również w imieniu mojego Kolegi Posła Przemysława Koperskiego, którego zresztą Państwo pewnie pamiętacie jako radnego Sejmiku Województwa Śląskiego, a także posłanki Ewy Kołodziej, która niestety musiała już wcześniej nas opuścić. Proszę Państwa ! Obecny czas oczywiście skłania mnie do tego, żeby wszystkim Państwu życzyć wszystkiego najlepszego w życiu osobistym, przede wszystkim bardzo, bardzo dużo zdrowia dla was i dla najbliższych, a także wielu, wielu mądrych i oczekiwanych przez mieszkańców i mieszkanki województwa śląskiego decyzji. I w związku z tym, jako posłanka śląska, muszę również pogratulować Państwu jednej niezwykle ważnej i oczekiwanej decyzji. Mianowicie chodzi o decyzję o finansowaniu leczenia niepłodności metodą *in vitro*. Jako posłanka śląska wielokrotnie słyszałam od osób z mojego okręgu, z Gliwic, z Bytomia, z Tarnowskich Gór prośbę o to żeby coś zrobić, żeby finansowanie metody *in vitro* było bardziej dostępne, w związku z czym zresztą wiele miesięcy temu złożyłam w Sejmie ustawę w tej sprawie. Ale wiadomo, że w tej chwili nie ma w Sejmie pogody na wprowadzenie ustawy, która finansuje na trwałe leczenie niepłodności metodą *in vitro* w sposób stały na poziomie centralnym. Fantastycznie, że w naszym województwie tę decyzję Państwo podjęli. Moje wielkie gratulacje i podziękowania w imieniu tych wszystkich par, które czekały na tę decyzję. Tym bardziej, że już w Polsce od czasu wprowadzenia tej nowoczesnej metody zgodnie z najlepszymi metodami naukowymi urodziło się już ponad 100 tys. ludzi, a w świecie to już mówimy o 15 mln, więc naprawdę jest bardzo ważne żeby ta metoda w województwie śląskim była dostępna, bo jedyną wadą tej metody jest to, że ona jest droga i chodzi o to, żeby nie było tej bariery finansowej dla tych osób, które tak marzą o swoim potomstwie, a niestety z powodów finansowych nie mają możliwości. Proszę Państwa ! Jeszcze raz wszystkiego dobrego i do zobaczenia, będę częściej bywała na posiedzeniach Sejmiku. Do widzenia !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo dziękuję Pani Poseł ! Proszę Państwa ! Wracamy do porządku naszych obrad ... Przechodzimy do punktu 5...

5. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają w budżecie własnym Województwa Śląskiego z upływem roku budżetowego 2022 oraz określenia ostatecznego terminu ich realizacji w 2023 roku (druk VI/615):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo proszę o opinię [Komisji] Budżetu, Skarbu i Finansów, Pana Przewodniczącego Koplą. Proszę z miejsca, Panie Przewodniczący, chyba że jest komentarz ... Bardzo dziękuję ! Opinia jest pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać w tym punkcie głos ? ... Nie widzę zgłoszeń ! A zatem proponuję, żebyśmy przeszli do głosowania ... zapraszam radnych do procedowania, nie ogłaszaliśmy przerwy...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022-2030 (druk VI/618):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, Panie Przewodniczący ... Opinia jest pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać w tym punkcie głos ? ... Nie widzę zgłoszeń ! Proszę Państwa ! Przystępujemy do głosowania. Bardzo proszę o uruchomienie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	1

7. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Województwa Śląskiego

na 2022 rok (druk VI/617):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę znów o opinię Komisję Budżetu, Skarbu i Finansów, Panie Przewodniczący ? ... Komisja udzieliła pozytywnej opinii. Dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Głosujemy wobec tego, proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	1

8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2022 rok (druk VI/616):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, Panie Przewodniczący ? ... Opinia jest pozytywna. Dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! A zatem proszę bardzo o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	0

9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia „Kryteriów podziału kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań” (druk VI/614):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę o opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, Panie Przewodniczący ? ... Opinia jest pozytywna. Dziękuję bardzo ! Bardzo proszę o opinię Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... Komisja Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia ... Nie ma dzisiaj Pana Przewodniczącego Komora, czy mogę prosić zastępców ? Bardzo dziękuję ! Opinia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia jest pozytywna. Czy ktoś

z Państwa w tym punkcie chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przystępujemy do głosowania, bardzo proszę uruchomić głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	0

10. Podjęcie uchwały w sprawie zwrotów kosztów podróży służbowych radnych Sejmiku Województwa Śląskiego (druk VI/621):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z Państwa Radnych w tym punkcie chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę, a zatem przystępujemy do głosowania. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	2

11. Podjęcie uchwały w sprawie powołania doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu (druk VI/622):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – przypominam tylko, że ta komisja zgodnie z podjętą już wcześniej uchwałą kończy swoją pracę z końcem tego roku. I jeżeli Państwo pozwolicie, chciałbym do tej komisji zaproponować następujący skład osób: Panią Renatę Caban na Przewodniczącą Komisji. Czy są jeszcze inne kandydatury z sali ? .. Tak, bardzo proszę, Pan Radny. Proszę ! Tak, mamy inne kandydatury ? Proszę, proszę podejść i zabrać głos. Rozumiem, że będzie kolejna kandydatura !

- **radny Jarosław Szczęsny** – chciałbym zgłosić swoją kandydaturę na Przewodniczącą tej Komisji jako dotychczasowy Przewodniczący tej Komisji doraźnej...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...przepraszam, bo tak niewyraźnie. Można jeszcze raz prosić o powtórzenie ?

- **radny Jarosław Szczęsny** – chciałbym zgłosić swoją kandydaturę jako obecny Przewodniczący Komisji doraźnej ds. Transformacji Regionu, czas jej się kończy 31 grudnia, jako kandydat na Przewodniczącego dalej na tej Komisji. –
- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – rozumiem, że Pan Radny zgłasza samego siebie na Przewodniczącego ? Dobrze ! Czy są inne kandydatury na Przewodniczącego doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu ? ... Jeżeli nie ma, proszę Państwa, ponieważ padły dwie kandydatury, to teraz przygotowujemy głosowanie. Chwilkę to potrwa, dwie minuty, obsługa przygotowuje głosowanie i będziemy wybierać spośród dwóch kandydatur osobę na Przewodniczącego, Przewodniczącą Komisji ds. Transformacji Regionu ... Proszę Państwa ! Nie zarządzam przerwy, żebyśmy ... proszę chwileczkę pozostać na swoich miejscach, za chwileczkę będziemy głosować ... Proszę Państwa ! Jesteśmy gotowi do głosowania. Bardzo proszę o zajęcie miejsc. Podejmujemy decyzję o wskazaniu osoby na Przewodniczącą, Przewodniczącego Komisji ds. Transformacji Regionu. Bardzo proszę o zajęcie miejsc. Ponieważ, proszę Państwa, ubyło nam osób, moje pytanie do przewodniczących klubów, czy Państwo byście oczekiwali, że będziemy robić jakąś przerwę, czy możemy głosować ? ... Głosujemy, tak ? Moje pytanie do Przewodniczących klubów. Panie Przewodniczący ? Głosujemy ! Tak, bardzo proszę, zapraszam wszystkich radnych. Proszę Państwa ! Kontynuujemy sesję. Wybór Przewodniczącego doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu ... wobec tego, proszę Państwa, głosujemy. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad wyborem Przewodniczącego doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu:

radna Renata Caban – za 20 głosów,

radny Jarosław Szczęsny – za 16 głosów

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! A więc, proszę Państwa, podaję jeszcze raz propozycję składu do Komisji ds. Transformacji Regionu: Pani Renata Caban Przewodnicząca, Zastępca Przewodniczącej Urszula Koszutska. Następnie członkowie: Marek Gzik, Maciej Kolon, Grzegorz Wolnik, Iwona Jelonek. I bardzo proszę o kandydatury z sali. Czy ktoś z Państwa chciałby zgłosić kandydatury do doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu ? Proszę Państwa ! Jak widzicie, zaproponowałem kandydatów z Koalicji Obywatelskiej, dlatego też bardzo proszę o przedstawicieli klubów, czy macie Państwo kandydatury do składu komisji doraźnej ? ... Czyli rozumiem, że możemy zamknąć listę. Czy kandydaci zgłoszeni zgadzają się, wyrażają zgodę ? ... Rozumiem, że tak ! Dobrze ! A zatem zamykamy listę członków osób do składu Komisji ... Proszę Państwa ! Nie ma w tym składzie

Pana Wesołego ... Szczęsnego, przepraszam, Szczęsnego. Przepraszam ! Przepraszam, Panie Radny. Proszę ? ... Przepraszam, przepraszam – Szczęśny. Coś dzisiaj moje nieszczęścia u mnie dzisiaj chodzą parami. Pan Radny Szczęśny, czy Pan zgłasza się do składu komisji ? Bo po prostu nikt Pana nie zgłosił, Pan został nieuwzględniony jako Przewodniczący, ale czy Pan Szczęśny zgłasza się do składu jako członek komisji, tak ? ... Dobrze, to dopisujemy. Przepraszam bardzo. Jarosław Szczęśny, tak ! Nie ma więcej osób i zgłoszeń, wobec tego zamykamy listę i głosujemy taki skład doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu. Jeszcze raz, pozwólcie Państwo, że przeczytam proponowany skład: Pani Renata Caban Przewodnicząca, Urszula Koszutska, Zastępca Przewodniczącej, Pan Marek Gzik, Maciej Kolon, Grzegorz Wolnik, Iwona Jelonek, Jarosław Szczęśny. Głosujemy za tym składem Komisji, bardzo proszę...

Głosowanie nad uchwałą (z zaproponowanym składem komisji):

za	38
przeciw	1
wstrzym.	0

12. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany nazwy SPZOZ „Repty” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka (druk VI/619):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – projekt uchwały został umieszczony w porządku obrad dzisiejszej sesji na wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. W tej sprawie prosił o zabranie głosu Przewodniczący Stowarzyszenia *Nasz Samorząd* Pan Stanisław Torbus. Czy jest Pan Przewodniczący ? ... Nie widzę, tak ? ... No, ale nie ma Pana Przewodniczącego w tej chwili. Chciałbym Państwu przypomnieć, że w sprawie zmiany patronatu „Repty” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji z siedzibą w Tarnowskich Górach był wniesiony na L sesji Sejmiku projekt uchwały opisany na druku VI/589 i został on zdjęty z porządku obrad. Jeśli zatem petycja procedowana w tej chwili zostanie uwzględniona, ten projekt uchwały stanie się bezprzedmiotowy. Bardzo proszę o ... czy tutaj ktoś w sprawie chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę, a zatem proszę, uruchamiamy głosowanie. Kto jest z Państwa za ? ... Jeżeli zagłosujemy za, to po prostu temat nie wróci tutaj do nas z powrotem zmiany patrona „Repty” Śląskie. Bardzo proszę, głosujemy...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
----	----

przeciw	12
wstrzym.	3

13. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Śląskiego (druk VI/620):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...przedmiotowy projekt uchwały również został umieszczony w porządku obrad na wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Czy ktoś z Państwa w tym punkcie chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	4

14. Podjęcie uchwały w sprawie uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem Nauki w Województwie Śląskim* (druk VI/623):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...to jest ten punkt, który został dodany do dzisiejszego porządku obrad ... Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę, a zatem bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	1

15. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie ogłoszenia roku 2023 *Rokiem prof. Józefa Buzka* (druk VI/624):

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos ? ... Pan Andrzej Molin. Bardzo proszę, udzielam głosu !
- **radny Andrzej Molin** – biorąc pod uwagę te głosy, które wystąpiły po moim wniosku, uważam, że trzeba jak najwięcej czasu wykorzystać do tego, by przybliżyć sylwetkę tak znakomitej postaci jaką jest profesor Józef Buzek. I mam nadzieję, że Państwo jednak przyjmiecie ten apel o to by poświęcić tej naprawdę

godnej postaci, przyjąć rok 2023 właśnie jego imieniem. Dnia 16 listopada 2023 roku przypada 150. rocznica urodzin prof. dr. hab. Józefa Buzka, wybitnego prawnika, statystyka, a także polityka. Urodził się w Końskiej, obecnie Republika Czeska, polskiej rodzinie chłopskiej. Podczas nauki w gimnazjum w Cieszynie, które ukończył w 1894 roku, należał do tajnej polskiej organizacji *Jedność* skupiającej uczniów szkół średnich na Śląsku Cieszyńskim. Następnie podjął studia z zakresu prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim. Studiował także w Wiedniu, w tym czasie współtworzył Stowarzyszenie Akademików Polskich *Znicz* na Śląsku. Początkowo był wiceprezesem, a następnie prezesem tej organizacji. W 1899 roku uzyskał tytuł doktora prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w 1902 habilitował się na Wydziale Prawa Uniwersytetu Lwowskiego, gdzie prowadził wykłady z zakresu prawa administracyjnego. W 1904 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a w 1910 otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. W tym czasie objął kierownictwo Biura Statystycznego przy Wydziale Krajowym we Lwowie, a w 1906 roku został członkiem Centralnej Komisji Statystycznej w Wiedniu. Polityczną działalność rozpoczął w Stronnictwie Demokratyczno-Narodowym, z ramienia którego był posłem do Rady Państwa w Wiedniu. Przez pewien czas pełnił funkcję wiceprezesa Koła Polskiego w tym parlamencie. Był ekspertem delegacji polskiej na konferencji pokojowej w Paryżu w 1919 roku zajmującym się zagadnieniami gospodarczymi. Na tejże konferencji wraz z Generalnym Superintendentem Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce, księdzem Juliuszem Bursche oraz Wawrzyńcem Puttkamerem, Prezesem Synodu Kościoła Ewangelicko-Reformowanego, reprezentował polskich protestantów domagając się przyłączenia Śląska, Wielkopolski, Warmii i Mazur do Polski. Uczestniczył także w wielu innych konferencjach międzynarodowych zajmujących się ustalaniem granic po zakończeniu I wojny światowej. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę współtworzył Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, którego był dyrektorem do 1929 roku. W tym czasie zajmował się centralizacją prac statystycznych i rozwojem systemu publikacyjno-informacyjnego GUS. W ramach współpracy międzynarodowej organizował w sierpniu 1929 roku w Warszawie XVIII sesję Międzynarodowego Instytutu Statystycznego, którego był członkiem. Był również członkiem Rady Statystycznej Miasta Stołecznego Warszawy i Przewodniczącym Rady Instytutu Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen oraz profesorem prawa administracyjnego w Wyższej Szkole Handlowej i na Uniwersytecie Warszawskim. W latach 1919-1922 był posłem Sejmu Ustawodawczego, a w latach 1922-1927 senatorem Rzeczypospolitej Polskiej wybranym z ramienia Polskiego Stronnictwa Ludowego *Piast*. Jako członek Komisji Konstytucyjnej opracował projekt Konstytucji II RP. Był także współtwórcą Statutu Organicznego Województwa Śląskiego. Warte zauważenia są poglądy prof. Buzka na temat roli samorządu w państwie demokratycznym jako czwartej władzy, która powinna być skuteczną zaporą przeciw despotyzmowi władzy centralnej. Za działalność i dokonania

prof. Józef Buzek został odznaczony krzyżem komandorskim z gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, węgierskim Krzyżem Zasługi II klasy i Orderem egipskim Nilu III stopnia. Mimo zasług dla państwowości polskiej, w tym Śląska, prof. Józef Buzek został prawie całkowicie zapomniany, bo jak zauważył Stefan Bratkowski, nie przetrwał w pamięci publicznej, był tylko fachowcem. Dlatego ustanowienie roku 2023 *Rokiem prof. Józefa Buzka* przywróci mu pamięć i właściwe miejsce w historii naszego społeczeństwa. Proszę Państwa ! Ja bardzo zachęcam do tego byśmy zagłosowali pozytywnie, czyli za, żebyśmy się zapoznali z tą sylwetką, by nie padały tak absurdalne zdania, które tutaj padły z tej mównicy. I mam nadzieję, że będzie na to miejsce żeby kiedyś przeprosić za to, za te insynuacje dotyczące prof. Buzka, bo inaczej nie można mówić o takich słowach, które sugerują jakąś kontrowersyjność tej postaci. Całkowicie słowa niesprawiedliwe i nieuzasadnione ! Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Dziękuję Panie Radny ! To ja jeszcze raz przepraszam, dla mnie nazwisko Buzek kojarzy się nie tylko już teraz, dziękuję za charakterystykę prof. Józefa Buzka, ale też te skojarzenia, nazwisko i profesor to gdzieś mnie powiodły w kierunku też postaci prof. Jerzego Buzka, za co przepraszam. Proszę Państwa, czy są jeszcze głosy w tym punkcie? Nie widzę, a zatem proponuję przegłosować. Bardzo proszę o uruchomienie głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	8
wstrzym.	1

16. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – materiał, proszę Państwa, w wersji elektronicznej został przesłany do wszystkich radnych. Czy są pytania do przedłożonego sprawozdania ? ... Czy ktoś z Państwa chciałby w punkcie tym zabrać głos ? ... Nie widzę !

17. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – czy ktoś chciałby zgłosić się w tym punkcie ? ... Bardzo proszę, zgłaszają się ... W kolejności Pan Andrzej

Molin, to chyba jeszcze jest z poprzedniego, tak, czy teraz ? ... Teraz ! Bardzo proszę, Pan Andrzej Molin, udzielam głosu !

- **radny Andrzej Molin** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! W imieniu grupy radnych z klubu Koalicji Obywatelskiej wnoszę następującą interpelację. Zwracamy się z prośbą o interwencję do Pana Marszałka w sprawie wprowadzenia dodatkowej opłaty konduktorskiej w *Kolejach Śląskich* za brak biletu u pasażerów, którzy wsiedli na stacji kolejowej bez kasy biletowej, ale z biletomatem, który przyjmuje opłaty wyłącznie kartą płatniczą. Z komunikacji koleją korzysta dużo osób starszych oraz dzieci i młodzieży, czyli osób, które często nie posiadają kart płatniczych i posługują się wyłącznie gotówką. Jesteśmy przekonani, że dochody i korzyści z wprowadzenia takich uregulowań są znacznie mniejsze od strat nie tylko finansowych, ale również w znacznej mierze wizerunkowych. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Rozumiem, że mamy formę pisemną ? ... Proszę Państwa ! Przypominam tylko, że wymagana jest forma pisemna zarówno interpelacji, jak i wniosków. Bardzo proszę, kolejna osoba ... Grzegorz Wolnik, udzielam głosu !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! ... To nie ja zepsułem ten mikrofon, widzę, że tu nie ma jakiejś gąbki ... Chciałem tylko sygnałnie przedstawić tutaj Państwu informację o tym, że niestety w czwartek w szpitalu w Rybniku, szpital w Rybniku otrzymał pierwszy wyrok w sprawie wypowiedzeń zmieniających jeśli chodzi o lekarzy za czasów poprzedniej Pani Dyrektor i ten wyrok niestety dla szpitala jest niekorzystny. To uruchomi moim zdaniem lawinę pozwów. Część tych pozwów jest już złożona, co generalnie przyczyni się do jeszcze gorszej sytuacji szpitala w Rybniku, dlatego mój apel o to, żebyście Państwo pochylili się *in gremio* nad tym problemem, aczkolwiek problem, no boję się, że będzie bardzo trudno rozwiązywalny. Dziękuję bardzo !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Głos zabierze Pan Stanisław Gmitruk. Bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Gmitruk** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Interpelacja, którą składam, dotyczy działalności Ośrodka Rehabilitacji w Kochcicach, będącego ciągle w strukturze Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich. W nawiązaniu do moich dwóch interpelacji sprzed dwóch lat otrzymałem kolejny sygnał, ażeby zainteresować się działalnością tegoż ośrodka rehabilitacji i tak też poczyniłem, bowiem w dniu 13 grudnia odwiedziłem Ośrodek Rehabilitacji w Kochcicach i chcę powiedzieć, że sytuacja aktualna wobec tej, która była przed dwoma laty, zdecydowanie się zmieniła *in*

plus, tak można określić, bowiem wówczas, czyli około dwa lata temu, Ośrodek Rehabilitacyjny w Kochcicach był w bardzo trudnej sytuacji finansowej, m.in., a może przede wszystkim dlatego, że z powodu braku skierowań w wystarczającej skali z jednostki macierzystej, czyli Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej na rehabilitację było kierowanych bardzo mało osób po operacjach, bo ta jednostka chorobowa po operacjach jest dwukrotnie wyżej finansowana niż tzw. rehabilitacje ogólne. I w ciągu ostatnich dwóch lat ośrodek pozyskiwał skierowania z innych szpitali, przede wszystkim, i to w zdecydowanej większości z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi w Częstochowie, z SP ZOZ Miejskiego Szpitala Zespołonego im. dr. Rydygiera w Częstochowie oraz ze Szpitala im. dr. Rudolfa Weigla w Blachowni, powiat częstochowski. Ważną informacją jest fakt, że właśnie to co powiedziałem, ale chcę z całą mocą podkreślić, rehabilitacja pacjentów po operacjach jest refundowana przez NFZ w wysokości dwukrotnie wyższej niż rehabilitacje tzw. ogólne. I na podstawie mojej krótkiej wizyty stwierdzam, że Ośrodek Rehabilitacji w Kochcicach będzie miał za 2022 rok dodatni wynik finansowy, co jest moim zdaniem swoistym ewenementem, ponadto wszystkie miejsca rehabilitacyjne w ośrodku są w pełni wykorzystane, a procesy leczniczo-rehabilitacyjne przebiegają prawidłowo. Z uwagi na duże potrzeby szczególnie mieszkańców subregionu północnego województwa śląskiego na usługi medyczo-rehabilitacyjne jest potrzeba dalszego rozwoju działalności tego ośrodka. W związku z podjętą dzisiaj przez nas uchwałą budżetową na 2023 rok, w ramach której przewiduje się kwotę 2 mln zł na dokumentację projektowo-kosztorysową budowy i wyposażenia ośrodka w Kochcicach, najbliższa przyszłość zapowiada się optymistycznie. Niemniej jednak na koniec chciałem skierować do Pana Marszałka taką ogólną prośbę, bo nie da się mówić o szczegółach, ale jakie przewiduje się decyzje wobec dalszych losów tego bardzo dobrego ośrodka, który przypomnę jest ciągle w strukturach organizacyjnych Piekar ? Rzecz w tym by przemyśleć czy nie warto wyłączyć, tak jak było dwa lata temu, że nie chciano Kochcic, a teraz jest sytuacja wręcz przeciwna, że Kochcice chciałyby być samodzielną jednostką lub włączyć się w struktury innej jednostki organizacyjnej, oczywiście podległej Samorządowi Województwa Śląskiego. I takie przemyślenia, to nie chodzi o to żeby precyzyjnie określić już, ale trzeba o ten ośrodek dbać, bo jest potrzebny z punktu widzenia mieszkańców subregionu północnego. I na koniec takie kwitujące w ramach postscriptum, co sobie napisałem: ocena społeczna ze strony pacjentów, szczególnie mieszkańców północnej części województwa śląskiego, dotychczasowej pracy Ośrodka Rehabilitacyjnego w Kochcicach jest pozytywna i bardzo wysoka. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Udzielam głosu kolejnej osobie – Mirosław Mazur !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Ja chcę w imieniu klubu radnych Koalicji Obywatelskiej i swoim złożyć Państwu nasze serdeczne życzenia zdrowych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Zgłasza się Pan Jarosław Szczęsny, bardzo proszę !

- **radny Jarosław Szczęsny** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Koledzy i Koleżanki Radni ! Chciałbym złożyć interpelację na podstawie art. 23 ust 5. Na wstępie chciałbym podziękować, że w budżecie na 2023 rok, w imieniu ludowych klubów sportowych, ale również klubu całego świata sportowego, za zwiększenie środków na Program Śląski *Klub*, który z 2 mln został zwiększony w nowym budżecie na 2,5 mln zł. Dzięki temu programowi jeszcze większa ilość klubów uzyska dotacje na możliwość realizacji swoich działań wśród dzieci i młodzieży. Chciałbym jednak zwrócić uwagę na problem, który sygnalizują mi właśnie przedstawiciele klubów ubiegających się o środki ze Śląskiego Programu *Klub*. mają oni często problemy z prawidłowym wypełnieniem wniosku. Trzy edycje tego naszego programu, zawsze było gdzieś wniosków około 400 składanych, zawsze około 50 % są odrzucane ze względu na błędy formalne. W związku z tym zwracam się z prośbą o rozważenie możliwości zorganizowania szkolenia z zakresu wypełnienia wniosku dla przedstawicieli klubów. Takie szkolenie, którego koszty z pewnością nie będą za duże, pozwoli wielu klubom na prawidłowe złożenie wniosku, a tym samym uzyskanie przez nich stosownych dotacji pieniężnych...

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Kolejna osoba, Jan Kawulok, bardzo proszę, udzielam głosu, Panie... Jeszcze nie, tak ? To przepraszam bardzo, to jeszcze...

- **radny Jarosław Szczęsny** –...przepraszam, jeszcze nie skończyłem !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...jeszcze Pan Szczęsny, bardzo proszę !

- **radny Jarosław Szczęsny** –...teraz drugie, które chciałbym tutaj zgłosić. Pana Przewodniczącego bym prosił o ... Na ostatniej sesji nadzwyczajnej mieliśmy informacje na temat funkcjonowania spraw związanych z Funduszem Górnośląskim, ale również GPW. Ja m.in. również składałem gdzieś tam pytania, na te pytania nie dostałem odpowiedzi, więc Pana Przewodniczącego proszę, aby po prostu otrzymać te odpowiedzi na te pytania, które tam były składane. Jeżeli dotyczące GPW, ja nie składałem pytań, ale również obecny Prezes wtenczas mówił, że na niektóre pytania będzie odpowiedź pisemna, więc ja bym prosił po

prostu, żeby tę informację również pisemną mógłbym otrzymać. To jest kolejna sprawa – jeszcze mam jedną taką, Panie Przewodniczący, taką techniczną sprawę. My radni materiały na sesję powinniśmy otrzymywać 7 dni przed naszym posiedzeniem. Ja może ze względu, że mieszkam bardzo daleko, to znaczy w miejscowości w sołectwie Olza, to jest bardzo malownicza wieś, gdzie rzeka Odra płynie, Olza rzeka wpływa, są dwa ośrodki wypoczynkowe, ale nasze najbliższe miasto to jest Ostrawa w Republice Czeskiej i tak się składa, że np. na tą dzisiejszą sesję te materiały przysłyły we wtorek czy w środę nawet, więc żeby może, jeżeli jest taka możliwość techniczna, żeby szybciej te materiały wysyłać.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...Panie Radny ! Tylko taka króciutka informacja. Wszystko przesyłałyśmy mailem na tydzień przed, tak, że to jest ... papierowa wersja jest tylko dodatkowa, a wszyscy Państwo Radni jesteście informowani na tydzień przed sesją o porządku obrad i o wszystkich kwestiach związanych właśnie z poszczególnymi punktami. To wszystko mailowo trafia do Państwa na skrzynkę. Ja myślę, że w dzisiejszych współczesnych czasach, no to już nikt nie ma problemu z obsługą, szczególnie wśród radnych, z obsługą systemów informacyjnych. Dziękuję !

- **radny Jarosław Szczęśny** –...ja rozumiem Pana Przewodniczącego, ale nigdzie nie ma takiego wymogu, że radny musi mieć skrzynkę mailową i odbierać gdzieś tam w domu po prostu tych maili. Ja np. kwestię np. sprawozdania z działalności Zarządu, nie wiem, kiedy było wysyłane, może w piątek po południu, więc ja np. nie miałem okazji zapoznać się z tym, bo nie korzystam z internetu w domu. I jeszcze na koniec jako Przewodniczący Komisji, doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu, która kończy kadencję 31 grudnia – ale jeszcze 22 mamy posiedzenie – ale w tym miejscu właśnie już chciałbym podziękować radnym, członkom tej komisji, za pracę i współpracę na posiedzeniach, a to nie tylko były posiedzenia, ale również uczestnictwo w warsztatach, w negocjacjach, w konsultacjach tutaj społecznych z przedsiębiorcami, ze związkami górniczymi i z całym światem związanym z górnictwem, więc ja bardzo za to wszystko dziękuję, a w szczególności chciałbym podziękować Pani Dyrektor obecnej Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu za wsparcie, pomoc i zawsze merytorycznie przygotowane informacje na to nasze posiedzenie i również w imieniu całej Komisji chciałem podziękować za ten ogrom pracy, którą ten departament wykonał w czasie negocjacji roboczych i końcowych z Unią Europejską, że Fundusz, głównie Fundusz Sprawiedliwej Transformacji i środki z tego Funduszu trafią do naszego województwa. Myślę, że praca tego departamentu jest na europejskim, albo nawet można powiedzieć światowym poziomie i na ręce Pani Małgorzaty Staś, Pani Dyrektor, bardzo dziękuję, podziękowania w imieniu komisji dla całego departamentu. Dziękuję !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Radny ! Jeżeli chodzi o odpowiedzi, udzielane są tylko na pisemne interpelacje i wnioski. Nie wiem, czy jeżeli chodzi o te pytania, nie było to sformułowane w postaci pisemnej ? To może prośba jeszcze raz o przesłanie pisemnej prośby o odpowiedzi na konkretne pytania. Dobrze, proszę Państwa, bardzo proszę, Pan Jan Kawulok !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja myślę, że wracając do wystąpienia kolegi, bo faktycznie w tej takiej dyskusji z Panem Prezesem, on sam zadeklarował, że pewne informacje da odpowiedzi na piśmie, więc to nie chodziło chyba o interpelacje, tylko chodziło o tą dyskusję z sesji sprzed dwóch tygodni. A w tym momencie jak gdyby wracając do tego, po co się zgłaszałem. Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! No, ponieważ mamy ten okres, już w tym tygodniu rozpoczynają się święta, Wigilia, Boże Narodzenie, drugie święto, Nowy Rok, więc z tego miejsca chciałbym wszystkim, wszystkim podziękować za ten rok pracy, ale też i te cztery lata, a życzyć wszelkiej pomyślności, dużo zdrowia, błogosławieństwa Bożego, zrealizowania tych marzeń i faktycznie, żeby nasze województwo się rozwijało, a nasze rodziny miały się dobrze. I jak się nasze rodziny będą miały dobrze, to się województwo będzie rozwijało. Wszystkiego dobrego !

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję !

- **radny Jan Kawulok** –...[głos z sali]... proszę ? Słuchajcie, jak ja bym zaczął śpiewać, to byście napisali od razu odwołanie z radnego, ale Stasiu, poproszę, jeżeli Ty chcesz zaśpiewać.

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** – zaraz będziemy mieli okazję pośpiewać w holu, gdzie za chwileczkę Państwa zapraszam na poczęstunek, ale może już niekoniecznie tutaj. Bardzo dziękuję Panu Przewodniczącemu ! Proszę Państwa ! W tym momencie już nie widzę kolejnych osób, które chciałyby zabrać głos. Dobrnęliśmy w ten sposób do końca dzisiejszego naszego spotkania. Proszę Państwa ! Niech mnie będzie wolno, w obliczu tych zbliżających się świąt chciałbym wszystkim bardzo serdecznie podziękować, Państwu Radnym, Zarządowi za współpracę w tym roku. Bardzo dziękuję wszystkim pracownikom Urzędu Marszałkowskiego za wykonaną pracę. Chciałbym również życzyć Państwu, bliskim na ten czas świąt i na cały przyszły rok wiele zdrowia, spokojnych świąt, samej satysfakcji z pracy tutaj, i nie tylko, w przyszłym roku i wszelkiej pomyślności !

18. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Marek Gzik, Przewodniczący Sejmiku** –...jeszcze raz za wszystko dziękuję i tym samym LII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI kadencji uważam za zamkniętą, a Państwa zapraszam na poczęstunek do holu. Dziękuję bardzo ! [godz. 14¹⁵]